

OBEC POZDIŠOVCE

Z A D A N I E pre vypracovanie Územného plánu obce **POZDIŠOVCE**

Schvaľovací orgán.....Obecné zastupiteľstvo obce Pozdišovce
Číslo uznesenia.....06/2016
Dátum schválenia.....16.12.2016
Oprávnená osoba.....starosta obce Ing. Ján Čižmárík
Podpis oprávnenej osoby.....
Odtlačok pečiatky obce.....

Obsah

1. Dôvody obstarania územného plánu	3
2. Hlavné ciele riešenia rozvoja územia	4
3. Vymedzenie riešeného územia.....	4
4. Požiadavky vyplývajúce z územného plánu vyššieho stupňa.....	4
5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia	8
6. Požiadavky na riešenie záujmového územia obce	8
7. Demografické údaje a prognóza.....	9
8. Požiadavky na riešenie bývania	11
9. Požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce	12
10. Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva	13
11. Požiadavky na riešenie občianskeho vybavenia	13
12. Požiadavky na riešenie hospodárskych aktivít	15
13. Požiadavky na riešenie športu a rekreácie	16
14. Požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu	16
15. Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy	16
16. Požiadavky na riešenie vodného hospodárstva	18
17. Požiadavky na riešenie energetiky a telekomunikácií.....	20
18. Požiadavky na tvorbu krajiny, ochranu prírody a ekostabilizačné opatrenia	22
19. Požiadavky na ochranu životného prostredia a na hodnotenie predpokladaných vplyvov na ŽP	24
20. Požiadavky na ochranu poľnohospodárskej pôdy (PP) a lesných pozemkov (LP).....	28
21. Požiadavky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	30
22. Požiadavky na vymedzenie území, ktoré je potrebné riešiť v územnom pláne zóny.....	30
23. Požiadavky na určenie regulatívov funkčného a priestorového usporiadania územia obce.....	30
24. Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby.....	31
25. Požiadavky na obsah, rozsah a úpravu dokumentácie návrhu ÚPN obce	31

1. Dôvody obstarania územného plánu

Obec Pozdišovce má spracovaný Územný plán zóny Pozdišovce, schválený v roku 1990, s uvedeným návrhovým obdobím do r. 2010 (spracovateľ Stavoprojekt Prešov predpokladal po r. 2000 pričlenenie obce k Michalovciam). Podľa § 141 ods. 10 stavebného zákona: Územnoplánovacia dokumentácia schválená do 1. augusta 2000, ktorá nebola do 31. júla 2006 aktualizovaná ani preskúmaná podľa § 30 ods. 4, stráca od 1. augusta 2006 záväznosť. V zmysle uvedeného nemá v súčasnosti obec Pozdišovce platný záväzný územný plán obce.

Dôvody obstarania nového územného plánu:

- pre obec, ktorá sa nachádza v multimodálnom koridore č. V.a. (Košice – Záhor – Ukrajina) na východoslovenskej rozvojovej osi 1. stupňa Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance – hranica s Ukrajinou, je potrebné navrhnuť komplexnú koncepciu územného rozvoja
- zo stavebného zákona č. 50/1976 v platnom znení vyplýva pre obec povinnosť mať územný plán z dôvodu umiestnenia dopravného a technického vybavenia územia celoštátneho významu (stavebný zákon §11 ods. 2 písm. b). Podľa záväznej časti schváleného Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Košického kraja prechádzajú cez katastrálne územie obce navrhnuté verejnoprospešné stavby (VPS): č. 1.1. úsek diaľnice D1 v smere Michalovce – Sobrance – Záhor – hraničný priechod do Ukrajiny (prechádza južným okrajom k.ú.), č. 1.5.1. cesta I/50 (19) v úseku Košice – Michalovce (rekonštrukcie, úpravy cesty), č.2.6. zdvojkolajnenie a elektrifikácia železničnej trate Michalany – Michalovce – Strážske – Humenné (prechádza JV okrajom k.ú.) a č. 5.10.7. plynové prepojenie SR a Poľska v úseku cez Košický kraj v trase Staré – Pozdišovce – Lastomír – Stretava – Veľké Kapušany
- v k.ú. obce sa nachádza: environmentálna záťaž MI (1913)/Pozdišovce - objekty bývalých štátnych hmotných rezerv (ŠHR), v severnej časti územia sa vyskytujú svahové deformácie, ktoré sú definované ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods. 4 písm. n) vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, distribučná sieť tlakovej úrovne VTL a STL, v k.ú. sa nachádza ložisko výhradného nerastu - DP a CHLÚ Pozdišovce (keramické íly) a do južnej časti k.ú. zasahuje DP Pozdišovce I (zemný plyn, gazolín)
- z hľadiska cestovného ruchu obec patrí do Dolnozemplínskeho regiónu CR, subregión Zemplínska Šírava a má významný rekreačný potenciál (obec so 600 ročnou hrnčiarskou tradíciou, bývalé centrum výroby keramiky, päť kultúrnych pamiatok, lesné plochy, rybník, ranč a pod.)

Postup obstarávania Územného plánu obce Pozdišovce

- Dňa 25.08.2016 - zverejnenie Oznámenia o začatí obstarávania ÚPN-O Pozdišovce na obecnej tabuli (vyvesené od 25.08.2016 do 25.09.2016) a jeho rozoslanie zainteresovaným orgánom štátnej správy, samosprávnemu kraju, susedným obciam, dotknutým organizáciám a právnickým osobám.
- Dňa 14.09.2016 – spracovanie a dňa 21.09.2016 – doručenie Oznámenia o strategickom dokumente v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie Okresnému úradu Michalovce, odbor starostlivosti o ŽP (príslušný orgán na vykonanie zisťovacieho konania o posudzovaní strategického dokumentu).
- Na základe výsledkov zisťovacieho konania Okresný úrad Michalovce, OSŽP zaslal rozhodnutie č. OU-MI-OSZP/2016/011985-26 zo dňa 14.10.2016, v ktorom určil, že strategický dokument ÚPN-O Pozdišovce sa nebude posudzovať podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.
- Vzhľadom na to, že počet obyvateľov v obci Pozdišovce je menší ako 2 000 obyvateľov (v súčasnosti 1286 obyvateľov), bude v súlade so stavebným zákonom územný plán spracovaný v nasledovných etapách:
Prieskumy a rozbor (§ 19b)
Zadanie pre vypracovanie návrhu územného plánu (§ 20)
Návrh územného plánu (§ 22)

Obec Pozdišovce bude schvaľovať zadanie a územný plán v rámci svojho katastrálneho územia.

Zadanie pre ÚPN-O, po prerokovaní v súlade s § 20, ods. 2 stavebného zákona s verejnosťou a dotknutými orgánmi štátnej správy, susednými obcami, samosprávnym krajom, s dotknutými organizáciami, právnickými a fyzickými osobami, po zapracovaní pripomienok a schválení obecným zastupiteľstvom, bude základným dokumentom, v ktorom sú stanovené hlavné ciele a požiadavky na riešenie Návrhu ÚPN obce Pozdišovce.

2. Hlavné ciele riešenia rozvoja územia

- navrhnuť komplexný územný rozvoj obce na obdobie 20 rokov
- rešpektovať nadradenú dokumentáciu Územný plán veľkého územného celku Košického kraja v platnom znení, vrátane záväzných regulatívov, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce
- v návrhu koncepcie územného rozvoja obce zohľadniť funkciu, ktorú má obec v štruktúre osídlenia
- prioritne riešiť existujúce územnotechnické a environmentálne problémy v území identifikované v prieskumoch a rozboroch
- územným plánom vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného rozvoja (šetrné využívanie prírodných zdrojov a zachovanie prírodných a kultúrnych hodnôt)
- navrhnuť regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, územno-technické podmienky umiestňovania stavieb na navrhovaných plochách, verejné dopravné a technické vybavenie a prvky územného systému ekologickej stability
- obsah a rozsah dokumentácie ÚPN obce spracovať v podrobnosti riešenia v zmysle Vyhlášky MŽP č.55/2001 o ÚPP a ÚPD.

3. Vymedzenie riešeného územia

- V rámci širších vzťahov budú v záujmovom území, t. z. území, ktoré tvoria katastrálne územia susedného okresného mesta Michalovce a susedných obcí, súvisiacich priamo s riešeným územím obce Pozdišovce (Krásnovce, Šamudovce, Laškovce, Trhovište, Moravany, Rakovec nad Ondavou, Suché), zdokumentované nadregionálne a regionálne infraštruktúrne väzby.
- Riešené územie je vymedzené v rozsahu katastrálneho územia obce Pozdišovce s celkovou výmerou 1 804,90 ha. Vo vymedzenom k.ú. obce bude navrhnuté priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia obce, vrátane prvkov ÚSES a krajinnoekologických opatrení.
- Pre riešenie urbanistickej koncepcie a priestorové usporiadanie zastavaného územia, vrátane rozvojových plôch vo väzbe na zastavané územie obce, bude vymedzené podrobnejšie riešené územie.

4. Požiadavky vyplývajúce z územného plánu vyššieho stupňa

V súlade s § 27, ods. 6 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) je potrebné v riešení ÚPN-O rešpektovať záväznú časť nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktorou je Územný plán veľkého územného celku Košického kraja (ÚPN VÚC). Z aktualizácie ÚPN VÚC Košický kraj - Zmeny a doplnky 2014, ktoré boli schválené Zastupiteľstvom KSK uznesením č. 92/2014 a úplné znenie záväznej časti vyhlásené VZN KSK č. 6/2014 je nutné rešpektovať nasledujúce záväzné časti, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce.

Záväzné časti schváleného ÚPN – VÚC Košický kraj – ZaD 2014, ktoré je potrebné zohľadniť v riešení Územného plánu obce Pozdišovce (prevzaté z VZN KSK č. 6/2014):

2. *V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry*

- 2.1. podporovať rozvoj sídelnej štruktúry vytváraním polycentrickej siete centier osídlenia, ťažísk osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 2.2. formovať sídelnú štruktúru Košického kraja v nadväznosti na národnú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov,
- 2.5. zabezpečovať na území Košického kraja, rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenie na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s územím Banskobystrického a Prešovského kraja,
- 2.6. formovať sídelnú štruktúru na regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,

- 2.7. rešpektovať pri novej výstavbe objekty obrany štátu a ich ochranné a bezpečnostné pásma,
- 2.15. podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry,
 - 2.15.1. podporovať rozvojové osi prvého stupňa:
 - východoslovenskú rozvojovú os Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance – hranica s Ukrajinou,
- 2.17. vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov,
- 2.18. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
- 2.19. zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie, pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenia resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- 2.20. vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí;

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 3.1 zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja,
- 3.2 vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ,
- 3.3 vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení poskytujúcich sociálnu pomoc s preferovaním zariadení rodinného typu a zvyšovanie kvality ich služieb;

4. V oblasti rozvoja rekreácie, kúpeľníctva a cestovného ruchu

- 4.8. viazať lokalizáciu služieb cestovného ruchu prednostne do sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok,
- 4.10. rozvíjať a zvyšovať komplexnosť, štandard a kvalitu ponuky rekreačných a športových aktivít, služieb, cestovného ruchu a všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu,
- 4.11. podporovať výstavbu nových stredísk cestovného ruchu a rekreácie len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, resp. územnoplánovacím podkladom príslušného stupňa,
- 4.13. vytvárať podmienky pre rozvoj krátkodobej rekreácie obyvateľov miest a väčších obcí budovaním rekreačných stredísk a zamerať sa na podporu budovania vybavenosti pre prímestskú rekreáciu v zázemí sídiel,
- 4.17. podporovať ťažiskové formy cestovného ruchu v Košickom kraji (vidiecky a agroturistika, ... pobyty pri vode a aktivity súvisiace s rozvojom tradičných remesiel a gastronómie špecifických pre Košický kraj).

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva, ekológie, ochrany prírody, prírodných zdrojov a starostlivosti o krajinu a tvorby krajinej štruktúry

- 5.1. chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, vinice v Tokajskej vinohradníckej oblasti a Východoslovenskej vinohradníckej oblasti a lesných pozemkov ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja, zabezpečovať ochranu prírodných zdrojov vhodným a racionalizovaným využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny,
- 5.2. zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov

- a biocentier pri výstavbe líniových stavieb; prispôbiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,
- 5.3. podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridoroch,
- 5.4. zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji:
- b) pamiatkový fond, ktorý tvoria pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a národné kultúrne pamiatky, ako aj ochranné pásma všetkých kategórií pamiatkového fondu,
 - d) známe a predpokladané archeologické náleziská a archeologické nálezy,
 - e) územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond,
 - h) historické technické pamiatky,
- 5.6. sanovať a revitalizovať oblasti, resp. ich časti na území Košického kraja, najmä s vysokým stupňom environmentálnej záťaže:
- 5.6.4. vhodnosť a podmienky stavebného využitia území s vysokou prioritou riešenia environmentálnych záťaží posúdiť a overiť geologickým prieskumom (...Pozdišovce – objekty bývalých štátnych hmotných rezerv,...),
- 5.7. rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických technológií a prechod na využívanie obnoviteľných zdrojov energie, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia,
- 5.8. v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
- 5.9. podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnej štruktúry,
- 5.10. v chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000, vrátane navrhovaných...) zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a časti krajiny,
- 5.11. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia hodnotovo – významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny,
- 5.12. zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobu priaznivú existenčnú podmienku pre biotu vodných ekosystémov,
- 5.13. identifikovať stresové faktory v území a zabezpečiť ich elimináciu
- 5.13.1 vzdušné elektrické vedenia postupne ukladať do zeme,
 - 5.13.3 vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu verejného technického vybavenia v urbanizovaných priestoroch,
- 5.18. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia záplavové a zosuvné územia, realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť obmedzenie alebo zmiernenie ich prípadných negatívnych vplyvov,
- 5.19. zachovať prirodzené inundačné územia vodných tokov mimo zastavaných území obcí na transformáciu povodňových prietokov počas povodní;
- 6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry**
- 6.1. rešpektovať nadradené postavenie paneurópskych multimodálnych koridorov Medzinárodného dopravného fóra a dopravných sietí TEN-T,

- 6.5. rešpektovať dopravnú infraštruktúru zaradenú podľa európskych dohôd (AGR, AGC, AGTC)
 - 6.5.1. koridory ciest : - E 50 Prešov – Košice – Vyšné Nemecké – Ukrajina
- 6.7. rešpektovať dopravné siete nadregionálnej úrovne
 - 6.7.1. železničné trate: Michalany/Výhybňa Červený dvor – Trebišov - Strážske – Humenné – Medzilaborce – Poľsko,
- 6.8. chrániť územie pre trasu diaľnice D1 Budimír – Michalovce – Záhor (hraničný priechod s Ukrajinou),
- 6.12.1. chrániť koridory pre cesty I. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy vrátane ich prieťahov v základnej komunikačnej sieti miest, a to: – cestu I/50 úsek Košice – Michalovce – Vyšné Nemecké (hraničný priechod na Ukrajinu);
- 6.18.6. chrániť koridor pre zdvojkoľajenie a elektrifikáciu železničnej trate Michalany – Michalovce – Strážske – Humenné

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1. zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.6. vytvoriť podmienky pre rekonštrukcie exist. nadradených líniových stavieb vodovodov vodárenských sústav,
- 7.9. znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,
- 7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.13 optimalizovať diverzifikované územné vedenie trás potrubných vedení strategických surovín (ropa, zemný plyn) v súlade s rozvojom ropného a plynárenského priemyslu s cieľom udržať a posilniť strategicky dôležité postavenie Košického kraja z pohľadu medzinárodných tranzitov,
- 7.16.2. chrániť koridor pre výstavbu plánovaného plynovodného prepojenia SR a Poľska v úseku cez Košický kraj v trase Staré – Pozdišovce – Lastomír – Stretava – Veľké Kapušany;

8. V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja

- 8.2. zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním a modernizáciou územia regiónov výkonnou verejnou dopravnou a technickou infraštruktúrou,
- 8.3. dosiahnuť trvalú udržateľnosť hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov v kraji a vytvárať podmienky na rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou a zvyšovať vzdelanostnú úroveň a mobilitu pracovnej sily v regiónoch,
- 8.4. stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,
- 8.7. zabezpečiť starostlivosť o zachovanie a stabilizáciu plošnej výmery lesných pozemkov a rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
- 8.8. zabezpečiť zachovanie genofondu lesných drevín a udržanie priaznivej druhovej a vekovej štruktúry,
- 8.9. využiť monitoring biodiverzity lesných ekosystémov a zdravotného stavu lesov a zvýšiť dôraz na zlepšenie zdravotného stavu lesa,
- 8.10. rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti súvisiace s poľnohospodárskou a lesnou činnosťou, ako integrovanú súčasť hospodárenia na pôde podporujúce rozvoj vidieka,
- 8.11. vychádzať v územnom rozvoji predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných, stavebných a poľnohospodárskych areálov,
- 8.17. a) minimalizovať používanie fosílnych palív v energetike,
c) podporovať využívanie alternatívnych zdrojov energie.

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

- 1.1. diaľnica D1 Budimír – Michalovce – Záhor (hraničný priechod s Ukrajinou)
- 1.5.1. cesta I/50 v úseku ...Košice – Michalovce – Vyšné Nemecké (hraničný priechod na Ukrajinu)
- 2.6. zdvojkolaženie a elektrifikácia železničnej trate Michalany – Michalovce – Strážske – Humenné
- 5.10.7. plynovodné prepojenie SR a Poľska v úseku cez Košický kraj v trase Staré – Pozdišovce – Stretava – Veľké Kapušany.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom s stavbám obmedziť.

5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

Obec Pozdišovce sa nachádza v Košickom kraji, okres Michalovce, susedí s mestom Michalovce. Z hľadiska sídelnej štruktúry leží na východoslovenskej rozvojovej osi 1. stupňa - Košice - Sečovce - Michalovce - Sobrance - hranica s Ukrajinou.

Katastrálnym aj zastavaným územím obce prechádza európska trasa E 50 (Žilina - Prešov - Košice - Michalovce - štátna hranica s Ukrajinou) a doplnková medzinárodná cesta E58 (Viedeň – Bratislava – Užhorod – Rostov nad Donom), južným okrajom k.ú. obce prechádza úsek navrhovanej trasy diaľnice D1 (Bratislava - Trenčín - Žilina - Poprad - Prešov - Košice - Michalovce - štátna hranica SR/UA). Juhovýchodným okrajom k.ú. obce prechádza železničná trať Michalany – Michalovce – Strážske – Humenné, navrhovaná na zdvojkolaženie a elektrifikáciu.

Riešeným územím prechádza plánovaná trasa plynovodného prepojenia Slovenskej republiky a Poľska, aj hlavný diaľkový privádzač vody (aj pre mesto Michalovce). V k.ú. sa nachádza ložisko výhradného nerastu - DP a CHLÚ Pozdišovce (keramické íly) a do južnej časti k.ú. zasahuje DP Pozdišovce I (zemný plyn, gazolín). V severnej časti územia sa vyskytujú svahové deformácie. Podľa Informačného systému o environmentálnych záťažach MŽP SR je v k.ú. potvrdená vysoko prioritná environmentálna záťaž MI (1913)/Pozdišovce - objekty bývalých štátnych hmotných rezerv.

Z hľadiska cestovného ruchu obec patrí do Dolnozemplínskeho regiónu CR, subregión Zemplínska Šírava. Má významný kultúrno-historický a prírodný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a optimálnu polohu aj pre tranzitný turizmus (diaľničné odpočívadlo je plánované v JZ časti k.ú. obce, na hranici s obcou Laškovce).

6. Požiadavky na riešenie záujmového územia obce

Záujmové územie obce Pozdišovce tvoria katastrálne územia susedných obcí, súvisiacich priamo s riešeným územím obce Pozdišovce (mesto Michalovce, obce Suché, Rakovec and Ondavou, Moravany, Trhovište, Laškovce, Šamudovce, Krásnovce).

Vychádzajúc z geografickej polohy, historických súvislostí a významu obce v súčasnej štruktúre osídlenia **v návrhu územného plánu obce je potrebné:**

- rešpektovať verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov Územného plánu VÚC Košického kraja, týkajúce sa riešeného katastrálneho územia a prechádzajúce cez záujmové územie (diaľnica D1, cesta I/50 (19) v úseku Košice – Michalovce (rekonštrukcie, úpravy cesty), zdvojkolaženie a elektrifikácia železničnej trate Michalany – Michalovce – Strážske – Humenné (prechádza JV okrajom k.ú.) a plynové prepojenie SR a Poľska v úseku cez Košický kraj v trase Staré – Pozdišovce – Lastomír – Stretava – Veľké Kapušany
- zdokumentovať v území prírodný potenciál pre rozvoj CR, navrhnúť jeho využitie
- zdokumentovať a rešpektovať prvky ekologickej stability na regionálnej úrovni
- zdokumentovať stavby protipovodňovej ochrany (hrádze Duše a upravovaný tok preložky Duše)
- zdokumentovať a rešpektovať existujúce a navrhované trasy VTL a STL plynovodov a elektrické vedenia ZVN a VN (stav a návrh).

7. Demografické údaje a prognóza

Základná demografická charakteristika obce

Rozbor demografických charakteristík je spracovaný na základe celoštátnych sčítaní ľudí, domov a bytov (r. 1970, 1980, 1991, 2001 a 2011). Údaje z posledného sčítania v roku 2011 sú podľa Štatistického úradu SR.

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva (prírastok, úbytok) sú obce zaradené do štyroch kategórií:

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva
rýchlo rastúca	nad + 5 %
pomaly rastúca	+ 2 – + 5 %
stagnujúca	- 2 – + 2 %
regresívna	pod - 2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktívny vek (obyvatelia 0–14-roční) je vek, v ktorom obyvateľstvo ešte nie je ekonomicky aktívne,
- produktívny vek (obyvatelia 15–64-roční) je vek, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna,
- poproduktívny vek (obyvatelia vo veku 65+) je vek, v ktorom väčšina obyvateľstva už nie je ekonomicky aktívna.

Zmenšovanie podielu mladšej populácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva, označený ako index vitality, môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach vo výhľade.

Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo zaraďuje do 6-tich typov populácie:

Hodnota indexu vitality	Typ populácie
Nad 300	veľmi progresívna (rýchlo rastúca)
201 – 300	progresívna (rastúca)
151 – 200	stabilizovaná rastúca
121 – 150	stabilizovaná
101 – 120	stagnujúca
Menej ako 100	regresívna (ubúdajúca)

K 31.12.2015 žilo v obci Pozdišovce 1 289 obyvateľov, čo predstavuje 1,16 % z celkového počtu obyvateľov okresu Michalovce. Ženy tvorili 51,66 % obyvateľov obce.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 1 804,9016 ha, priemerná hustota osídlenia 71,42 obyv./na 1km².

Vývoj počtu obyvateľov od r. 1570 po rok 1970 podľa knihy Pozdišovce 700 (dr. Molnár, Michalovce 2015)

Rok	1570	1600	1921	1930	1970	1989
Počet obyvateľov	198	192	1242	1164	1380	1179

Počet obyvateľov v rokoch 1981–1990 (stav) a 1990–2010 (návrh) podľa pôvodného ÚPN Z Pozdišovce, v r. 2010 mala byť obec mestskou časťou Michaloviec

Rok	1981	1985	1990	1995	2000	2010
Počet obyvateľov	1251	1245	1250	1260	1270	1738 -3000

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1970 – 2015 podľa Štatistického úradu SR

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011	2015
Počet obyvateľov	1377	1274	1155	1221	1260	1289
Prírastok obyvateľov		- 103	- 119	+ 66	+ 39	+ 29
Index rastu		92,52	90,66	105,71	103,19	102,30
Ø ročný prírastok		- 0,07 %	- 0,85 %	+ 0,57 %	+ 0,32 %	+ 0,57 %

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva obec zaznamenala po roku 1991 priaznivý prírastok obyvateľstva, kým v rokoch 1970 a 1980 dochádzalo k výrazným úbytkom. Priemerné ročné prírastky sa pohybovali v hodnotách od - 0,85 % do + 0,57 %, ktoré zaradili obec medzi sídlo stagnujúce. V priebehu roku 2015 nedošlo k prírastku ani úbytku obyvateľstva, migračné saldo bolo kladné (+4 osoby), prirodzený úbytok dosiahol hodnotu -4.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 2001 – 2015 (stav k 31.12.)

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
2001	1228	211	842	175	120,57
%	100,00	17,18	68,57	14,25	
2011	1266	214	892	160	133,75
%	100,00	16,90	70,46	12,64	
2015	1289	198	911	180	110,00
%	100,00	15,36	70,67	13,96	

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Významnou demografickou charakteristikou každej populácie je vekové zloženie, v ktorom sa odrážajú výsledky demografických procesov z minulosti a zároveň ide o základ budúceho demografického vývoja. Pri pohľade na vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Pozdišovce môžeme konštatovať, že ide o priaznivé zloženie obyvateľov obce. Predproduktívna zložka prevyšuje poproduktívnu populáciu. Index vitality v rokoch 2001 až 2015 dosahoval hodnoty, ktoré zaradili populáciu medzi stagnujúcu až stabilizovanú.

Podľa údajov zo SODB v roku 2011 bol priemerný vek obyvateľov obce 39,01. Podľa vzdelanostnej štruktúry a najvyššieho ukončeného stupňa školského vzdelania má základné vzdelanie ukončených 18,49 %, učňovské a stredné bez maturity 20,95 %, stredné učňovské, odborné a všeobecné s maturitou 32,14 % a vysokoškolské 10,08 % obyvateľstva, bez vzdelania si uvádza 16,35 % obyvateľstva. Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev (35,23 %), nasleduje evanjelická cirkev augsburského vyznania (29,76 %), pravoslávna cirkev (14,44 %) a gréckokatolícka cirkev (10,95 %).

Podľa národnostnej štruktúry obyvateľstva žilo v obci Pozdišovce 88,96 % obyvateľov slovenskej národnosti, nasledovala rómska národnosť so 7,06 %. Ostatné národnosti sa podieľajú na celkovom počte obyvateľstva podielom menším ako 1%.

Podľa ÚPN VÚC Košický kraj – Zmeny a doplnky 2014 z hľadiska predpokladaného vývoja obyvateľstva v okresoch Košického kraja možno okres Michalovce zaradiť medzi okresy s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov s menšou dynamikou rastu.

Pri prognóze obyvateľov do roku 2035 v obci Pozdišovce sa vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná reálna miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 0,507 % za rok.

Prognóza vývoja počtu obyvateľov do roku 2035 (návrhový rok je rok 2035)

Rok	2016	2020	2025	2030	2035
Počet obyvateľov	1 286	1 319	1 352	1 381	1410

Podľa údajov OcÚ k 30.09.2016 mala obec 1286 obyvateľov a 398 bytov (z toho 30 bytov v bytových domoch).

Pri obložnosti 3,0 obyvateľov/byt je potrebných 470 bytov, z toho potreba navrhovaných 470 – 398 = 72 bytov.

Pre porovnanie uvádzame prognózu demografického vývoja za okres Michalovce podľa „Prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“:

Okres Michalovce:

Rok 2015	111 812 obyvateľov
Rok 2020	113 033 obyvateľov
Rok 2025	113 617 obyvateľov
Rok 2030	114 290 obyvateľov
Rok 2035	114 942 obyvateľov

Ekonomická aktivita, zamestnanosť a pracovné príležitosti

Podľa SODB 2011 z celkového počtu 1 260 obyvateľov obce tvorilo 625 ekonomicky aktívnych osôb, čo predstavuje 49,84 % z celkového počtu obyvateľov (okres Michalovce 44,45 %). Ženy tvorili 47,36 %.

Nezamestnaných ku dňu sčítania bolo 188 osôb. Za prácou dochádzalo 417 obyvateľov obce. Najviac ľudí pracovalo v oblasti verejnej správy a obrany (50), výroby motorových vozidiel (44 osôb), nasledovalo zdravotníctvo (39) a maloobchod (36).

Ekonomická aktivita a zamestnanosť v roku 2011 (SODB 2011)

Obec	Počet obyvateľov celkom	Počet ekonomicky aktívnych osôb		Počet nezamestnaných	
		celkom	% z celkového počtu obyvateľov	celkom	% z ekonomicky aktívnych obyvateľov
Pozdišovce	1260	625	49,84	188	30,00

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa štatistických sledovaní ÚPSVaR okres Michalovce vykazoval v mesiaci júl 2016 14,23 %-nú mieru evidovanej nezamestnanosti, ktorá patrí k relatívne vyšším na Slovensku. V Košickom kraji bola evidovaná v tomto období 13,19 %-ná miera evidovanej nezamestnanosti.

Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti

	Júl 2013	Júl 2014	Júl 2015	Júl 2016
Okres Michalovce	18,85 %	17,38 %	16,23 %	14,23 %
Košický kraj	18,06 %	16,64 %	15,49 %	13,19 %

Zdroj: ÚPSVaR

Priemerný vek v roku 2015 sa predpokladá 38,38 rokov, v roku 2035 sa zvýši na 43,18 rokov, čo je nárast o 12,5 %. S týmto ukazovateľom súvisí aj vývoj ekonomicky aktívneho obyvateľstva, kedy bude dochádzať k jeho postupnému znižovaniu.

Priaznivý vývoj zamestnanosti v obci možno predpokladať oživením nezávadnej výroby a využitím terajších disponibilných plôch v obci a tiež bude závisieť od ponuky pracovných príležitostí v okresnom meste.

Domový a bytový fond

Domový a bytový fond sa podrobne sleduje počas sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov zo dňa 21.mája 2011 bol v obci stav bytového fondu:

Bytový fond tvorilo v obci spolu 376 bytov, z ktorých bolo 336 trvale obývaných (z toho 30 b.j. v bytových domoch). K 30.09.2016 bolo podľa údajov obecného úradu v obci spolu 398 bytov (z toho 30 bytov v bytových domoch).

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1970 – 2011 (SODB)

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Počet trvale obývaných bytov	297	315	329	327	336
Prírastok bytov	+ 18	+ 14	- 2	+ 9	
Počet bytov/1 000 obyv.	215,68	247,25	284,85	267,81	266,67
Okres Michalovce	-	257,90	282,00	278,20	280,90
Košický kraj	247,60	273,60	297,90	296,80	295,60
SR			370,0	353,50	321,30

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu obce Pozdišovce, možno konštatovať, že počas sledovaného obdobia rokov 1970 až 2011 dochádzalo prevažne k nárastu bytového fondu. Ukazovateľ počtu bytov/1 000 obyvateľov ako aj obložnosť sa približuje okresnému aj krajskému priemeru.

Vývoj obložnosti v rokoch 1970 – 2011

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001	2011
Obložnosť (obyv./ byt)	4,64	4,04	3,51	3,73	3,35
Okres Michalovce	-	3,88	3,55	3,60	3,55
Košický kraj	4,04	3,65	3,36	3,37	3,38
SR				2,83	3,11

Zdroj: ŠÚ SR, vlastné výpočty

Prevažne prevládali byty s 5+ obytnými miestnosťami (177) Podľa veľkosti obytnej plochy prevládali s rozlohou 40 - 80 m² (124 bytov).

Trvale obývané domy podľa obdobia výstavby (SODB)

Obec	Do roku 1945	1946-1990	1991-2000	2001 a viac
Pozdišovce	14	240	20	23

Zdroj: ŠÚ SR

Pri stanovení výhľadových počtov bytov sa vychádzalo z predpokladaného vývoja počtu obyvateľov s cieľom dosiahnuť vyššiu kvalitatívnu úroveň bývania, t.j. zvýšiť počet bytov na 1000 obyvateľov a znížiť obložnosť.

Podľa ÚPN VÚC Košický kraj – Zmeny a doplnky 2014 medzi aktuálne tendencie, resp. požiadavky v oblasti bývania možno zaradiť vylepšovanie kvality bývania celkom, hlavne však v okresoch, ktoré nedosahujú v počte bytov na 1000 obyvateľov priemer kraja a odstránenie súčasnej disproporcie medzi potrebou bytov a možnosťami ich získania.

Vo vzťahu k prognóze vývoja obyvateľstva a potrebám rozvoja bytovej výstavby v obci je potrebné sa zamerať na obnovu jestvujúceho bytového fondu, hlavne zvýšenie kvality a modernizáciu bytového fondu, ako aj výstavbu nových domov. Rozvoj bývania navrhnuť tak, aby v roku 2035 pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov bol dosiahnutý ukazovateľ - počet obyvateľov na jeden byt 3,00. Pri reálnom priemernom ročnom prírastku 0,507 % možno v obci predpokladať od r. 2016 do roku 2035 nárast počtu obyvateľov z 1410, čo predstavuje potrebu 470 bytov. Keďže podľa informácie obce je v súčasnosti v obci 398 bytov, v návrhovom roku 2035 je potrebné v obci zabezpečiť výstavbu 72 nových bytov.

8. Požiadavky na riešenie bývania

V územnom pláne obce je potrebné

- rozvoj bývania navrhnuť tak, aby sa v roku 2035 pri predpokladanom znižovaní obložnosti zvýšil počet obyvateľov na 1 410, t.z. v roku 2035 uvažovať s prírastkom spolu 72 nových bytov
- uvažovať s rekonštrukciou existujúceho bytového fondu RD a bytových domov
- navrhnuť využitie prieluk a nadmerných záhrad
- uvažovať s novou výstavbou v lokalite Árenda (60 nových RD podľa spracovanej projektovej dokumentácie), a v lokalite Sever a Východ
- navrhnuť funkčné využitie nezastavaných a nevyužívaných plôch v zastavanom území obce
- navrhnuť funkčné a priestorové regulatívy pre existujúce a navrhované obytné plochy
- bytovú výstavbu riešiť tak, aby nebola ovplyvňovaná hlukom a zápachom z okolitých prevádzok.
- uvažovať so zmenou funkčného využitia lokality STS na funkciu bývania, prípadne občianskej vybavenosti.

9. Požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce

K významným kompozičným prvkom – dominantám obce patria: Kaštieľ a tri sakrálne stavby v centre obce (evanjelický kostol, gréckokatolícky a pravoslávny chrám).

V územnom pláne obce je potrebné

- rešpektovať založenú urbanistickú štruktúru obce a základnú dopravnú kostru
- plošne vymedziť centrum obce a navrhnuť jeho revitalizáciu
- zachovať historický pôdorys a historicky cenné objekty
- návrh zástavby mimo súčasne zastavané územie obce riešiť s priestorovými a funkčnými väzbami na súčasnú urbanistickú štruktúru sídla
- dotvoriť kompozíciu zástavby obce, riešiť funkčné a priestorové závady
- zachovať charakteristické diaľkové pohľady v najexponovanejších smeroch tak, aby sa rešpektovala charakteristická panoráma obce
- zachovať plošný rozsah existujúcej verejnej zelene a určiť nezastavateľné plochy
- dotvoriť väzby na krajinu dobudovaním a obnovou existujúcej stromovej a krovitej zelene.

10. Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva

Obec Pozdišovce si v roku 2015 pripomenula 700 výročie prvej písomnej zmienky o obci (r. 1315) a má výnimočnú 600 ročnú hrnčiarsku tradíciu (11.10.1416 - prvá písomná zmienka o hrnčiarske). V r. 1640 sa obec stala majetkom protestantského rodu Szirmayovcov, v rokoch 1698–1701 bol postavený dom pre služobníctvo, dnes sídlo obecného úradu a pamätnej izby, v r. 1743 Melichar Szirmay založil hrnčiarsky cech, v r. 1869 - žilo v obci 1409 obyvateľov (najviac v doterajšej histórii!)

Národné kultúrne pamiatky v Pozdišovciach,

zapísané v ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) SR:

č. 10277/1, **Kostol evanjelický a. v.**, 3 loďový, gotický s barokovou prestavbou, vlastníctvo cirkvi, vyhovujúci stav

č. 1372/1, **Plastika J. A. Komenského** z obdobia 1. ČSR v **Ev. kostole a. v.**, vlast. cirkvi, dobrý stav

č. 4305/1, súp. č. 198, **Mlyn elektrický**, pôvodne parný mlyn, 19. stor., 2 trakt, súkromné vlast., dezolátny stav

č. 83/1, **Kaštieľ** z r. 1643 – 1648, 2 trakt, vyhovujúci stav, súkromné vlastníctvo

č. 10278/1, súp. č. 143, **Kúria** z 2. pol. 18. st., 2 trakt, obecné vlastníctvo, vyhovujúci stav

Odporúčané na zaradenie do zoznamu pamätihodností obce:

Grécko-katolícky kostol z r.1927.

Bývalá Evanjelická škola z r. 1835.

Zachovaná pôvodná ľudová architektúra dom na Ulici Vislok č. 47 (dom, v ktorom býval cechmajster hrnčiar Michal Poľaško-Garbar), dom č. 55 („Amerikánsky“ z r. 1931)

Pohrebna kaplnka z 19. stor. a náhrobok rodiny Szirmayovej na cintoríne
náhrobný kameň rod. Szirmayovej pri evanjelickom kostole,

Pamätník dejateľom obce (Karol Szereday, Jonáš Záborský, Július Barč Ivan),

„Nápevy starých slovenských zpjevanek od urozené paní Anna Szirmay, rozené Keczer (roku 1625-1630)“ – rukopisná zbierka zápisov 388 tancov a piesní, jedna z najzácnejších pamiatok slov. hudby z prelomu 17. a 18. stor., jedinečná zbierka tanečných melódii pre husle (darované Matici slovenskej v r. 1867)

Archeologické lokality

Archeologický ústav SAV v Nitre eviduje viaceré archeologické lokality. Intravilán obce bol osídlený od stredoveku. Praveké osídlenie registrujeme v polohách *Árenda*, *Kamenec*, *Hroby* a *Lipovec*. Je pravdepodobné, že pri zemných prácach súvisiacich so stavebnou činnosťou budú zistené pozitívne nálezy, resp. archeologické situácie.

V územnom pláne obce je potrebné

- rešpektovať národné kultúrne pamiatky
- rešpektovať zákon č. 49/2002 (o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov - „pamiatkový zákon“)
- odporučiť v zmysle § 14 zákona č. 49/2002 zaradenie najcennejších objektov, ktoré nie sú národnými kultúrnymi pamiatkami, do evidencie pamätihodností a navrhnúť ich obnovu
- do záväznej časti územného plánu uviesť, že „je vhodné aby každý investičný – stavebný zámer na území obce bol vopred konzultovaný s Krajským pamiatkovým úradom v Košiciach, nakoľko pri stavebných prácach môže dôjsť k objaveniu archeologických nálezov“. Podmienky ochrany archeologických nálezísk určí dotknutý orgán podľa § 30 ods. 4 a § 35 ods. 7 pamiatkového zákona v územnom a stavebnom konaní stavby
- do záväznej časti uviesť povinnosť v prípade výskytu náhodného archeologického nálezu mimo povolenej stavby postupovať podľa § 40 pamiatkového zákona; nález ponechať bez zmeny na mieste a ihneď nahlásiť na Krajský pamiatkový úrad Košice
- národné kultúrne pamiatky, evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu vyznačiť v grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie.

11. Požiadavky na riešenie občianskeho vybavenia

Štruktúra a kapacity občianskeho vybavenia zodpovedajú potrebe obyvateľov.

Predškolské a školské zariadenia

V centre obce je **materská škola** s celodennou prevádzkou, s 2 triedami. MŠ navštevuje v súčasnosti 26 detí a má 4 zamestnancov. Jej zriaďovateľom je obec, ktorá plánuje obnovu areálu MŠ. Priestory MŠ sú v samostatnom objekte, ktorý je vo vyhovujúcom stave.

Na Školskej ulici sa nachádza **základná škola** s 3 triedami. ZŠ navštevuje v súčasnosti 45 detí a má 5 zamestnancov. Jej zriaďovateľom je obec. ZŠ je v samostatnom objekte vo vyhovujúcom stave. V areáli školy je nové multifunkčné ihrisko.

Kultúra

V obci s dlhoročnými ekumenickými aktivitami sú tri sakrálne stavby v centre obce (**evanjelický kostol** s 200 miestami na sedenie, **gréckokatolícky chrám** so 150 miestami a **pravoslávny chrám** so 140 miestami). Zároveň sú v obci aj príslušné farské úrady. Na cintoríne je **dom smútku** z roku 1993, v dobrom stave s upraveným okolím. **Kultúrny dom** v obci sa nachádza v pôvodnom areáli kaštieľa (celkový počet miest v kultúrnom dome je 200, z toho 85 miest na sedenie v hlavnej sále. V KD je kuchyňa a knižnica. Objekt je zrekonštruovaný.

Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť

V centre obce sa nachádza nové **zdravotné stredisko**, kde ordinuje 2x týždenne 1 všeobecný lekár s 1 zdravotnou sestrou. Sociálne zariadenie sa v obci nenachádza. Špecializovanú zdravotnú a sociálnu starostlivosť pre deti a dospelých poskytujú zdravotnícke zariadenia v blízkom okresnom meste Michalovce.

Administratíva

Obecný úrad sa nachádza v kúrii – kultúrnej pamiatke. V rámci jej obnovy bola zriadená aj pamätná izba (tradície hrnčiarstva). Obecný úrad má stálych 5 zamestnancov.

V Pozdišovciach sa nachádza **pošta** (budova bola nevhodne umiestnená v bývalom areáli kaštieľa). Má 4 stálych zamestnancov. Stavebnotechnický stav budovy je dobrý.

Služby, komerčná infraštruktúra a šport

Pri hlavnej ceste na križovatke ciest sa nachádza obchod **COOP JEDNOTA** s 2 pracovníkmi, **Mäso – údeniny** s 2 pracovníkmi a hostinec **R-PUB** s 3 pracovníkmi a kapacitou 40 miest na sedenie.

Vo východnej časti zastavaného územia pri ceste I. triedy sa nachádza nový objekt „**CARPE DIEM** – zdravo a chutne“ v ktorom sa uskutočňuje príprava jedál, balia sa obedy a večere a zabezpečuje rozvoz stravy. Hostinec na Tichej ulici sa už neprevádzkuje.

V novej budove zdravotníckeho strediska má samostatný vstup **Kaderníctvo Zuzana** (1 kaderníčka).

V SV časti územia sa nachádza **Ranč U KOSTA** s posedením (1 pracovník, 20 stoličiek) a areálom pre chov zvierat (kone a kozy). Ubytovanie hostí nie je zabezpečené.

Obec má športový areál na Tichej ulici (**futbalové ihrisko**, stará tribúna a šatne, areál bez parkoviska).

Za ďalším tovarom a službami obyvatelia dochádzajú do blízkeho mesta Michalovce.

V územnom pláne obce je potrebné

- zachovať existujúce plochy občianskej vybavenosti
- pri zohľadnení nárastu počtu obyvateľov uvažovať s novými plochami pre umiestnenie adekvátnej občianskej vybavenosti a ďalších funkčných plôch súvisiacich s rozvojom obce
- navrhnuť plochu pre parkovisko pri futbalovom ihrisku a nové šatne s tribúnou, workout zostavy
- navrhnuť plochu pre tenisové ihriská a občiansku vybavenosť (v lokalite Árenda)
- navrhnuť využitie plochy areálu Kaštieľa (kultúrno-spoločenské a bývanie)
- uvažovať s príležitostným využitím autentickej záhrady pri dome č. 47 na Visloku na hrnčiarske slávnosti (stavba „kochu“, vypaľovanie keramiky)
- preveriť možnosť zmeny funkčného využitia nevyužívaných výrobných plôch na zmiešané územia (V+OV)
- prehodnotiť funkčné využitie bývalých vojenských kasární a preveriť možnosť návrhu zmiešaného územia občianskej vybavenosti, bývania (a doplnkovej nezávadnej výroby v kontakte so susednou výrobnou plochou)
- preveriť možnosť využitia pozemku oproti závodu Keramika a navrhnuť jeho optimálne funkčné využitie.

12. Požiadavky na riešenie hospodárskych aktivít

Poľnohospodárska výroba

V k. ú. obce sa nachádzajú dva **areály hospodárskeho dvora** – severný pri Hlavnej ulici (ZAMIO) a južný na Tichej ulici (firma KOAN s.r.o.). V severnom HD sú v súčasnosti sklady a v južnom živočíšna výroba a sklad mrazených výrobkov. Na Laškovskej ulici sa nachádza **bývalý areál strojno-traktorovej stanice** (STS), v súčasnosti nevyužívaný, určený na predaj (v r. 1987 STS mala ešte 51 pracovníkov).

Priemyselná výroba

Pri hlavnej ceste I. tr. pred vstupom do obce zo západného smeru od Košíc sa nachádza **areál bývalej Keramiky**, ktorá bola pokračovateľom hrnčiarskych tradícií obce a zamestnávala v roku 1986 ešte 103 zamestnancov. Výroba bola zameraná na ozdobnú keramiku. Od roku 2005 je Keramika – IMID Slovakia mimo prevádzky, v súčasnosti objekty chátrajú a areál je zanedbaný.

Na križovatke hlavnej cesty oproti obchodu sa nachádza neskolaudovaná stavba **Predajňa a sklad náhradných dielov**, ktorého areál pôsobí ako zberný dvor (estetická záhada pri hlavnej ceste v centre obce).

V období socializmu sa nachádzala v SV časti k.ú. obce prevádzka **Benzinol**, ktorá zamestnávala v roku 1986 ešte 212 zamestnancov. Areál v minulosti slúžil na skladovanie a distribúciu pohonných hmôt a olejov. Pre zamestnancov boli postavené aj bytové domy na Viničnej ulici a bola zabezpečená pravidelná autobusová doprava priamo do areálu Benzinol. V súčasnosti je vlastníkom rozsiahleho priemyselného areálu nachádzajúceho sa v katastrálnom území Pozdišovce, Suché, Močarany a Michalovce spoločnosť Slovaft, a.s., Bratislava. Práve v k.ú. obce Pozdišovce je jeho prevažná časť. Podľa listu Slovaftu č. 62340/2016/1204 zo dňa 30. 9. 2016 terajší areál pozostáva z rovinatej časti, v ktorej sa nachádzajú objekty pre skladovanie a distribúciu a zalesnenej kopcovitej časti, v ktorej sa nachádzajú skladovacie nádrže (ŠHR/FHR), slúžiace ako štátne hmotné rezervy (ŠHR). Areál je dostupný komunikáciami z obce Pozdišovce (pokračovanie Viničnej ulice), Suché. Donedávna bol prepojený aj s Michalovcami vlečkou, ktorá už bola odstránená, avšak pozemky zostali v majetku SLOVNAFT, a.s., a môžu v budúcnosti umožniť obnovenie prepojenia. Priemyselné stavby – nádrže v priemyselnom areáli na parcelách 199/36-43 v severnej časti k.ú. je vo vlastníctve Spoločnosti pre skladovanie, a. s. Trakovice (okres Hlohovec). Stavby sú určené na uskladnenie ropy a ropných produktov, v súčasnosti nevyužívané. Podľa listu č. 222/2016 zo dňa 27.9.2016 „v prípade, že sa pre tieto stavby nenájde efektívny účel využitia, bude spoločnosť nútená uvažovať aj o ich úplnej likvidácii.“

V územnom pláne obce je potrebné

- prehodnotiť terajšie využitie hospodárskeho dvora v centrálnej polohe obce – severný HD pri hlavnej ceste (uvažovať s polyfunkčným využitím plochy – prioritne občianska vybavenosť a bývanie, prípadne s občianskou vybavenosťou súvisiaca doplnková nezávadná výroba)
- rešpektovať hospodársky dvor pri Tichej ulici s vymedzením PHO tak, aby nezasahovalo do obytnej zóny (existujúca živočíšna výroba), uvažovať aj so skladmi (mrazené výrobky)
- prehodnotiť plochu bývalej strojno-traktorovej stanice na iné funkčné využitie
- riešiť pohľadovo exponovanú a neestetickú plochu Predajne a skladu náhradných dielov
- zachovať plochu areálu bývalej Keramiky pre polyfunkčné využitie (výrobná-logistická so súvisiacou občianskou vybavenosťou)
- navrhnúť využitie plochy bývalého cukrovaru na sklady, logistiku, priemyselnú výrobu, prípadne obnoviteľné zdroje energie a preveriť možnosť rozšírenia existujúcej plochy
- zohľadniť pôvodný priemyselný charakter územia bývalých štátnych hmotných rezerv, uvažovať s funkčným využitím priemyselná výroba, sklady, distribúcia, stavebníctvo a s obnovením dopravného napojenia do Michaloviec
- uvažovať s likvidáciou stavieb na uskladnenie ropy a ropných produktov (environmentálna záťaž) a s revitalizáciou územia
- prehodnotiť funkčné využitie bývalých vojenských kasární a navrhnúť na uvedenej ploche aj doplnkové podnikateľské aktivity
- v prípade umiestnenia nových výrobných prevádzok, musí byť vykonané hodnotenie dopadov na verejné zdravie (požiadavka RÚVZ).

13. Požiadavky na riešenie športu, rekreácie a kúpeľníctva

Z hľadiska CR obec Pozdišovce patrí do Dolnozemplínskeho regiónu CR, subregión Zemplínska Širava. Potenciál cestovného ruchu v okrese Michalovce predstavuje najmä zachovalé prírodné prostredie a kultúrne dedičstvo. Poloha okresu umožňuje perspektívne jeho aktívne zapojenie do medzinárodného cestovného ruchu.

Obec Pozdišovce priamo susedí s mestom Michalovce. Svojimi prírodnými podmienkami, charakterom obce s bohatou históriou, kultúrnymi pamiatkami, spolu s ideálnou dostupnosťou do mesta Michalovce môže plniť funkciu rekreačného zázemie vidieckeho charakteru pre obyvateľov okresného mesta.

JZ okrajom k.ú. obce Pozdišovce je navrhovaná trasa diaľnice D1 s diaľničnou križovatkou na ceste I. triedy v k.ú. susednej obce Trhovište (s názvom Križovatka Pozdišovce) a diaľničným odpočívadlom na hranici k.ú. Pozdišovce a k.ú. Laškovce (s názvom Odpočívadlo Pozdišovce). Keďže obec má mimoriadne významnú polohu z hľadiska nadregionálneho, je potrebné uvažovať aj s tranzitným turizmom a využiť kultúrno-historický a prírodný potenciál k.ú. obce a jej okolia. K. ú. obce predstavuje územie s priaznivými prírodnými podmienkami pre rozvoj cestovného ruchu (lesy, rybník, jazda na koňoch, cyklistika, aj pravidelné kultúrne športové podujatia).

Pre cestovný ruch je potrebné vytvoriť možnosti ubytovania v typických vidieckych domoch, alebo v účelových komerčných ubytovacích zariadeniach s vidieckym charakterom.

V územnom pláne obce je potrebné

- zdokumentovať potenciál cestovného ruchu a navrhnúť jeho využitie
- v rámci širších vzťahov zdokumentovať plánovanú diaľnicu s diaľničnou križovatkou a odpočívadlom a cieľové miesta cestovného ruchu v širšom okolí (napr. Zemplínsku širavu)
- navrhnúť cyklotrasy, ktoré prepoja obec s mestom Michalovce a s najbližšími obcami (Moravany, Suché, Trhovište, Laškovce)
- dotvoriť športovo-rekreačný areál v obci (ihrisko a okolie)
- rešpektovať Ranč U Košťa
- chrániť artézske studne v obci (pri starom mlyne a na ulici Vislok) a tiež prameň na konci záhrad v lesíku Tovik
- uvažovať s revitalizáciou mŕtveho ramena Duše, aj ponechaním toku Dolná Duša (vytvorenie „ostrova na Pozdišovskom raji“ – územie s pravdepodobným historickým vodným hradom) a využitím lesíka Tovik s Dušou na relaxačné účely
- uvažovať so zmenou kategorizácie časti hospodárskeho lesa na les osobitného určenia
- navrhnúť v rámci lesa osobitného určenia cyklotrasy, bežecké trasy, prírodné ihriská, minigolf, lanové dráhy
- preveriť možnosť golfového ihriska (mimo lesných pozemkov a osobitne chránených poľnohospodárskych pôd) a zvážiť možnosti realizácie stavieb na rekreačné využitie (v rozsahu rešpektujúcom ochranu prírody a krajiny)
- preveriť možnosť využitia prameňa v lokalite za mlynom
- rešpektovať areál Záhradkárskej osady Jazierko so záhradnými domčekmi
- vytvoriť vhodné podmienky pre krátkodobú rekreáciu, s možnosťou pohybových a športových činností v lokalite Na Rybníku
- uvažovať s rozvojom funkčného turistického ruchu v obci.

14. Požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu

- V ÚPN obce je potrebné vymedziť plochy pre obnovu a prestavbu.

15. Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy

Územím prechádza európska trasa E 50 (Žilina - Prešov - Košice - Michalovce - štátna hranica s Ukrajinou) a doplnková medzinárodná cesta E58 (Viedeň – Bratislava – Nitra – Zvolen – Košice - Užhorod – Baia Mare – Odesa – Rostov nad Donom). Južnej hranice k.ú. sa dotýka navrhovaná trasa diaľnice D1 (Bratislava – Trenčín – Žilina – Poprad – Prešov – Košice – Michalovce – štátna hranica SR/UA). NDS Bratislava má aktuálne spracovanú Štúdiu realizovateľnosti Diaľnica D1 Bidovce – Št. hr. SR/UA, ktorá preverila aj úseky pripravovanej diaľnice D1, dotýkajúcej sa záujmového územia obce Pozdišovce. Katastrálnym územím obce prechádza cesta prvej triedy I/19 v trase Košice – Michalovce a cesta tretej triedy III/3738 v trase Pozdišovce – Laškovce. Cesta I/19 svojou trasou rozdeľuje zastavané územie obce Pozdišovce na dve lokality obytných území so sústredenou občianskou

vybavenosťou pozdĺž cesty I/19. Vzhľadom na dopravnú záťaž je nevyhnutné podporiť realizáciu výstavbu diaľnice D1 mimo zastavané územie obce. Je predpoklad, že odklonenie tranzitnej dopravy, predovšetkým ťažkej kamiónovej dopravy na diaľnicu spôsobí pokles intenzity dopravy na ceste I/19 cca o 60%. Vzhľadom na zasiahnutie veľkej časti rodinnej zástavby nadmerným hlukom je nevyhnutné podporiť a urýchliť realizáciu výstavbu diaľnice D1 mimo zastavané územie obce.

Juhovýchodným okrajom k.ú. obce prechádza železničná trať Michalany – Michalovce – Strážske – Humenné, navrhovaná na zdvojkofajnenie a elektrifikáciu. Do bývalého areálu Benzínol viedla železničná vlečka, ktorá je zrušená.

V k. ú. obce sa nenachádza žiadne civilné letisko ani letisko pre letecké práce v poľnohospodárstve, územie sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

Občianska vybavenosť a služby sú v optimálnej pešej dostupnosti. Obec je pravidelnou autobusovou dopravou (PAD) optimálne sprístupnená. Je obsluhovaná 8 prímestskými linkami PAD, ktoré premávajú po ceste I/19 a ceste III/3738 do smeru Laškovce. Prepravu zabezpečuje spoločnosť ARRIVA Michalovce, a.s., na linke 713419 zabezpečuje prepravu SAD Humenné a.s. a na linke 802401, zabezpečuje prepravu Eurobus, a.s.

Prieskumom boli v obci zistené nasledovné dopravné závady:

bodové dopravné závady:

- na ceste I/19 sú na obojstrannej zastávke s označením Pozdišovce,č.d.266, vodorovným dopravným značením vyznačené prechody pre peších pred autobusovou zastávkou v smere jazdy na Michalovce – ide o nebezpečný prechod chodcov popred zastavený autobus
- v centre sústredenej občianskej vybavenosti obce, sú zrealizované rozsiahle asfaltové plochy križovatiek a komunikácií, na ktorých nie je definovaný priestor na parkovanie, jazdné pruhy komunikácií a radenie v križovatkách a priestory pre pohyb peších – odporúčame spracovať komplexný návrh riešenia námestia
- bytové domy na Viničnej ulici sú sprístupnené vnútro dvorovými komunikáciami vedenými v náročnom teréne, sú nepostačujúcej šírky pre obojsmernú premávku majú šírku spevnenia cca 2,5m, sú v zlom technickom stave a nie sú zrealizované vjazdy/výjazdy a križovania s ulicou Viničnou v zmysle platných STN,

líniové dopravné závady:

- pozdĺž cesty III/3738 so smerom na obec Laškovce nie je zrealizovaný chodník pre peších
- ulica Vislok je úzka komunikácia so šírkou vozovky cca 4,0m a je tesne obostavaná
- úzka cca 2,5m tesne obostavaná slepo ukončená prístupová komunikácia bez možnosti obrátenia sa vozidiel (najdlhšia odbočka z ul. Vislok)
- úzka miestna komunikácia – ul. Rómska bez možnosti vyhnutia sa protiúdicich vozidiel.

V územnom pláne obce je potrebné

- navrhnuť riešenie dopravných závad v obci
- rešpektovať priority rozvoja dopravnej infraštruktúry a ÚPN-O Pozdišovce zosúladiť s Programovým vyhlásením vlády SR (2016 – 2020) za oblasť dopravy, Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011, Operačným programom Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020, Stratégiou rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020, Strategickým plánom rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 a každoročne aktualizovaným Rozvojovým programom priorít verejných prác
- rešpektovať nadradenú ÚPD Košického kraja a dopravné verejnoprospešné stavby týkajúce sa k.ú. obce
- rešpektovať existujúcu železničnú trať, jej modernizáciu a dodržať ochranné pásma dráh podľa zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- uvažovať s obnovou dopravného prepojenia Pozdišovci s Michalovcami v pôvodnej trase železničnej vlečky
- rešpektovať pripravované stavby dopravnej infraštruktúry a ich trasovanie, predovšetkým diaľnicu D1 Dargov – Pozdišovce a D1 Pozdišovce – št. hr. SK/UA, ktorá je súčasťou koridoru Rýn-Dunaj, patriaceho do základnej siete TENT-T (Trans-European Transport Network, tzv. Transeurópska dopravná sieť) a jej tzv. československej vetvy.; návrh trasovania diaľnice D1 v Územnom pláne obce Pozdišovce zakresliť podľa platnej nadradenej územnoplánovacej dokumentácie a aktuálnej Štúdie realizovateľnosti
- rešpektovať existujúcu trasu cesty č. I/19 v smere Košice – Michalovce, ktorá prechádza katastrálnym územím obce, pričom výrobné aktivity alebo občianske vybavenie navrhovať tak, aby územie bol sprístupnené jednou účelovou komunikáciou pripojenou na cestu I. triedy a z nej nech uskutočňovať obsluhu územia

- pri návrhu jednotlivých lokalít v blízkosti pozemných komunikácií a železničných tratí je nevyhnutné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi vplyvmi dopravy v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. V prípade potreby je nevyhnutné navrhnúť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie týchto opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií a železničných tratí nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80 v zmysle STN 73 6101
- v zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii MZ 14/60, vo funkčnej triede B1 v zmysle STN 73 6110
- mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101
- v zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, a MZ 8,0/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110
- dopravné napojenia navrhovaných lokalít riešiť systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty a miestne komunikácie vyššieho dopravného významu, v súlade s platnými STN a TP;
- vyznačiť body navrhovaného dopravného napojenia schematicky (bez určenia typu a tvaru križovatky)
- vyznačiť hranice ochranného pásma ciest mimo sídelného útvaru obce označeného dopravnou značkou, označujúcou začiatok a koniec obce v zmysle Zákona č. 135/1961 Zb. v znení jeho neskorších predpisov;
- pri návrhu nových lokalít HBV, IBV, OV v blízkosti I. a III. triedy posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách z hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov
- priemyselné aktivity alebo iné občianske vybavenia pri ceste I. triedy navrhovať do územného plánu tak, aby územie bolo sprístupnené jednou účelovou komunikáciou, pripojenou na cestu I. triedy a z nej nech bude uskutočnená obsluha územia
- hranice navrhovaného zastavaného územia musia rešpektovať ochranné pásma ciest I. a III. triedy a pásma prípustných hladín hluku. Umiestnenie zástavby v ochrannom pásme a v pásmach s prekročenou prípustnou hladinou hluku je neprípustné
- vypracovať návrh statickej dopravy v zmysle STN 73 6110
- návrh dopravnej siete územia riešiť v zmysle vyváženého rozvoja všetkých druhov dopravy s posunom k tým, ktoré sú trvalo udržateľne a šetriace životné prostredie (verejná doprava a nemotorová doprava)
- preveriť vhodnosť polohy zastávok pravidelnej hromadnej dopravy a vyznačiť ich pešiu dostupnosť
- dopravné napojenia nových lokalít, navrhované cestné komunikácie, statickú dopravu, cyklistické trasy a pešie trasy je potrebné riešiť v súlade s aktuálne platnými technickými predpismi a STN
- postupovať v súlade s uznesením vlády SR č. 223/2013 o Národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR
- cyklistické a pešie trasy navrhnúť a vyznačiť i v širších súvislostiach k príslušnému územiu
- ich šírkové usporiadanie je potrebné navrhnúť v zmysle STN 73 6110 pozdĺž cestných komunikácií (MDVRR SR odporúča zabezpečiť aj parkovacie plochy pre bicykle s určeným minimálnym percentuálnym počtom miest z kapacity parkoviska pre motorové vozidlá, napr. parkovacie plochy pre bicykle s počtom miest do 20% kapacity parkoviska pre motorové vozidlá stanovenej pre príslušné zariadenie STN 73 6110)
- pri návrhu cyklistickej a pešej dopravy vytvárať vzájomne prepojenú sieť, ktorá zabezpečí možnosť plynulého a bezpečného pohybu chodcov a cyklistov
- realizovať opatrenia na zníženie hlučnosti a koncentrácie aerosólov z dopravy, napr. výsadbou zelene.

16. Požiadavky na riešenie vodného hospodárstva

Obec Pozdišovce má v súčasnosti vybudovaný verejný vodovod, ktorý je súčasťou skupinového vodovodu Michalovce. Vlastníkom a prevádzkovateľom je VVS, a.s. Košice. Zdrojom pitnej vody sú vrty LT-1 ($Q_{pov.} = 30,0$ l/s), LT-2 ($Q_{pov.} = 30,0$ l/s), LT-3 ($Q_{pov.} = 30,0$ l/s), S-2 ($Q_{pov.} = 40,0$ l/s), S-3 ($Q_{pov.} = 50,0$ l/s), S1-B ($Q_{pov.} = 30,0$ l/s). Vrty LT-3 a S1-B sa v súčasnosti nevyužívajú. Akumulácia vody je zabezpečená vo vodojeme v obci Pozdišovce –

Z a d a n i e
pre vypracovanie Územného plánu obce Pozdišovce

Rubaň objemu 1450 m³ (kóta dna je 155,50 m n. m., max. hl. je 160, 50 m n. m.). Podľa VVS, a.s. Košice z celkového počtu obyvateľov 1284 bolo v roku 2015 napojených na verejný vodovod 1144 obyvateľov (89 % napojenosť).

Údaje o množstve vyrobenej pitnej vody a počte zásobovaných obyvateľov za roky 2013, 2014 a 2015:

Pozdišovce	r. 2013	r. 2014	r. 2015
Počet obyvateľov v obci	1301	1277	1289
Počet obyvateľov napojených na vodovod	1096	1120	1144
Voda vyrobená /tis m ³ /	46,0	33,890	35,880
Voda fakturovaná /tis m ³ /	31,339	32,391	31,685
Z toho domácnosť	29,962	30,914	30,530
priemysel	0,204	0,188	0,165
poľnohospodárstvo	0	0	0
ostatné	0,470	1,289	0,990

Obec má čiastočne vybudovanú verejnú kanalizáciu v správe VVS, a.s. Košice. Splaškové odpadové vody sú odvádzané do ČOV Michalovce. Z celkového počtu obyvateľov 1284 bolo v roku 2015 napojených na verejnú kanalizáciu 653 obyvateľov (51 % napojenosť).

Údaje o množstve vyčistenej vody a počte obyvateľov napojených na kanalizáciu za roky 2013, 2014 a 2015:

	r. 2013	r. 2014	r. 2015
Počet obyvateľov v obci	1301	1277	1289
Počet obyv. napojených na kanalizáciu	621	629	653
Voda vyčistená /tis m ³ /	25,0	20,7	18,468

V k.ú. obce Pozdišovce sa v správe SVP, š.p. Banská Štiavnica, OZ Košice nachádzajú nasledujúce vodné toky:

- vodný tok Duša, resp. Dolná Duša v hydrologickom poradí č. 4-30-04-019, 4-30-04-037
- bezmenný pravostranný prítok Dolnej Duše (Pozdišovský potok – Lipovec, podľa rozhodnutia č. 176/1988-162 V vydaného MLVH DP SSR o určení správy vodných tokov) rkm zaústenia cca 23,900 a vodná stavba Malá vodná nádrž Pozdišovce v hydrologickom poradí č. 4-30-04-037
- preložka Duše zaústená do Laborca, podľa vodohospodárskej mapy ako bezmenný pravostranný prítok Laborca v rkm zaústenia cca 41,560 v hydrologickom poradí č. 4-30-04-019
- ochranné hrádze vodných tokov Duša a Preložka Duše.

Uvedené toky nemajú dostatočnú kapacitu na odvedenie Q₁₀₀ ročnej veľkej vody. V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z. je vodný tok Duša zaradený v zozname vodohospodársky významných vodných tokov.

Na tokoch, ktoré pretekajú k.ú. Pozdišovce nebolo zatiaľ v zmysle § 46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zemne zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) orgánom štátnej vodnej správy vyhlásené inundačné územie. Do doby určenia inundačného územia sa vychádza z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami. Za dostupné podklady sa považujú informácie o zaplavenom území z minulých povodní. Podľa informácie obecného úradu neboli v obci v minulých rokoch zaznamenané zaplavené územia.

Podľa informácie z Obecného úradu sa v obci nachádzajú funkčné **artézské studne** (pri mlyne, na ulici Vislok) a studnička v lesiku Tovik.

V územnom pláne obce je potrebné

- premietnuť aktuálnu koncepciu vodovodnej siete pre navrhovaný rozvoj obce
- potrebu pitnej vody (Q_p, Q_m) pre existujúcu aj navrhovanú zástavbu stanoviť v zmysle Vyhl. MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo 14.11. 2006
- rešpektovať vodovod a dodržať jeho ochranné pásmo v zmysle zákona číslo 442/2002 Z.z.
- uviesť v textovej časti technické údaje o vodných zdrojoch a vodojemoch podľa podkladov VVS, a.s. Košice
- riešiť problematiku splaškových vôd pre navrhovaný rozvoj obce, do ČOV Michalovce

- riešiť odvádzanie splaškových vôd, osobitných a iných odpadových vôd z novo navrhovanej zástavby prostredníctvom verejnej kanalizácie (v prípadoch, kde z technických príčin nebude možné napojenie objektov na verejnú kanalizáciu - zachytávať odpadové vody vo vodotesných žumpách, pričom obsah žump je nutné v súlade s § 36 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov zneškodňovať v čistiarni odpadových vôd)
- navrhnuť ochranu zastavaného územia pred prietokom Q_{100} – ročnej veľkej vody
- uvažovať so sprietocením mŕtveho ramena Duše (ekologické hľadisko)
- chrániť artézske studne v obci a studničku v lesiku Tovik
- pre výkon správy vodných tokov rešpektovať voľný manipulačný pás šírky 10m pozdĺž oboch brehov vodohospodársky významného vodného toku Duša a 5m pozdĺž drobného vodného toku
- rešpektovať prirodzené záplavové územia tokov a prípadnú výstavbu situovať v zmysle § 20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami mimo územie ohrozené povodňami
- riešiť odvádzanie dažďových vôd z novonavrhovaných spevnených plôch a realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území a opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente
- dodržať ustanovenia vodného zákona a ďalších súvisiacich právnych predpisov
- zabezpečiť zapracovanie preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami situovaných na území obce, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, alebo chránia územie obce pred zaplavením vnútornými vodami
- rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov a obmedzenia vyplývajúce z prílohy č. 3 Vyhlášky MŽP SR č. 29/2005 Z. z.
- rešpektovať podmienky správcov vodných tokov, melioračných a závlahových zariadení z hľadiska zabezpečenia ochrany týchto zariadení
- rešpektovať ochranné pásma verejných vodovodov a kanalizácií
- preveriť optimálnu možnosť riešenia vyvierajúcej vody prameňa (za mlynom), jej zadržiavania, cirkulácie a riadeného odtoku.

17. Požiadavky na riešenie energetiky a telekomunikácií

Zásobovanie elektrickou energiou

Západne od riešeného k.ú. Pozdišovce prechádza koridor elektrických vedení VN a ZVN: existujúce 110 kV a 220 kV a navrhované 2x400 kV – podľa ÚPN VÚC Košický kraj. Uvedené neprechádzajú priamo cez riešené územie. Podľa podkladu Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy, a.s. Bratislava (list č. PS/2016/014150 zo dňa 19. 9. 2016) nie sú dotknuté existujúce ani plánované zariadenia SEPS, a.s.

Obec je zásobovaná elektrickou energiou VN vedením V_211 napojeným z elektrickej stanice ES0364-01 Michalovce 110/22 kV. Pre napájanie odberných elektrických zariadení v záujmovej lokalite sú využívané ako zdroj el. energie tieto trafostanice v majetku VSD, a.s., resp. cudzie TS:

TS v majetku VSD, a.s.:

TS0440-0001 TR 1/004 BAR Pozdišovce – 400 kVA - 4-stĺpová
TS0440-0002 TR 2/002 Vinica Pozdišovce – 250 kVA - priehradová
TS0440-0003 MTR 3/008 STS Pozdišovce – 160 kVA - kiosková
TS0440-0004 TR 4/059 Pozdišovce – 250 kVA – 2,5-stĺpová

Cudzie TS:

TS0440-0005 MTR 5/501 Benzinol Pozdišovce - murovaná
TS0440-0006 TR 6/502 VVaK Pozdišovce – 2,5-stĺpová
TS0440-0007 TR 7/503 Agroprogres Pozdišovce – 2,5-stĺpová
TS0440-0008 TR 8/505 Petrovka Pozdišovce – 4-stĺpová
TS0440-0009 TR 9/506 Farma dojníc – 2,5-stĺpová
TS0440-0010 TR 10/509 KLM Pozdišovce - murovaná

Katastrálnym územím obce vedie nadzemné VN 22 kV vedenie V_211. Sekundárne NN nadzemné vedenie v obci je na betónových podporných bodoch. Je vyhotovené vodičmi AlFe, resp. AES.

V rámci obnovy a rozvoja nie je v obci Pozdišovce v súčasnosti pripravovaná žiadna stavba. Distribučná sústava NN a transformačné stanice v obci sú po kompletnej rekonštrukcii, ktorá prebehla v rokoch 2010-2014.

Osvetlenie komunikácií a verejného priestranstva je dostatočné. Ovládanie osvetlenia je centrálné.

Zásobovanie plynom a teplom

Riešeným územím prechádza plánovaná trasa plynovodného prepojenia Slovenskej republiky a Poľska. Podľa nadradenej dokumentácie ÚPN VÚC Košický kraj – ZaD 2014 bola trasa navrhovaná západne od zastavaného územia obce Pozdišovce. Stavba plynovodu bola posudzovaná podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov a dňa 21.01.2016 vydalo MŽP SR Záverečné stanovisko č.1632/16-3.4/ml, podľa ktorého je trasa zmenená oproti trase zdokumentovanej v grafickej časti ÚPN VÚC Košický kraj – ZaD 2014 (podľa EIA východne od zastavaného územia obce). V súčasnosti je spracovaná projektová dokumentácia stavby pre územné rozhodnutie (ÚR). Trasa líniovej časti LČ2 v dokumentácii pre ÚR sa líši od grafickej prílohy zo Záverečného stanoviska EIA podľa záverečného variantu 1A. v obci Pozdišovce pozdĺž toku Duša (v EIA bolo vedenie trasy pozdĺž ľavého brehu toku Duša, v spracovanej dokumentácii na ÚR je vedenie trasy pozdĺž pravého brehu toku, čo zásadne obmedzuje rozvoj obce východným smerom).

Podľa podkladov SPP distribučná – Bratislava (list č. DPSPM z 21.9.2016) sa v katastrálnom území obce v súčasnosti nachádza distribučná sieť tlakovej úrovne VTL a STL (prevádzkovaná SPP-D):

- VTL plynovod DN 200, PN 2,5 MPa, ozn. PL Moravany – Pozdišovce a PL Pozdišovce – PP Pozdišovce Benzinol
- VTL plynovod DN 200, PN 4 MPa, ozn. PL PP Pozdišovce Duša – Moravany ZPS a PL PP Šamudovce kanál 1 – PP Pozd. Duša
- VTL prípojný plynovod DN 100, PN 4 MPa ozn. PR Pozdišovce /1, ktorý napája RS Pozdišovce
- STL – 100 kPa a NTL – 2 kPa, sieť je vybudovaná z materiálu oceľ a PE.

V južnej časti zastavaného územia na Laškovskej ulici sa nachádza Regulačná stanica Pozdišovce, ktorá má výkon 3000m³/hod. a slúži pre zásobovanie strednotlakovej distribučnej siete obcí Pozdišovce, Laškovce a distribučnou sieťou v smere na obec Moravany.

SPP-D v súčasnosti nemá v riešenom území vlastné rozvojové plány.

Telekomunikačné siete

Obec je súčasťou Regionálneho technického centra Východ. V okresnom meste Michalovce je digitálna technológia v priestoroch Slovenskej pošty. Údaje o súčasnom stave kapacít ATÚ, mts sú predmetom obchodného tajomstva ST a.s.

Južnou časťou územia obce prechádza telekomunikačný kábel spoločnosti Orange Slovensko (cez lokalitu Árenda). V obci sa nenachádzajú zariadenia spoločnosti T- Mobile Slovensko - neposkytli v etape prípravných prác svoje požiadavky a námety na riešenie pre riešené územie.

Poštové služby pre obec zabezpečuje poštový úrad Pozdišovce. Slovenský rozhlas na území obce má dobrý príjem na všetkých vlnách a frekvenciách. Možný je príjem komerčných domácich aj zahraničných vysielateľov. Príjem programov Slovenskej televízie aj komerčných televízií zabezpečujú rozvody obecnej káblovej televízie. Rozširuje sa využívanie parabolických antén na príjem digitálneho vysielania Skylink zo satelitov.

V územnom pláne obce je potrebné

- riešiť zásobovanie elektrickou energiou, plynom, teplom a telekomunikačné siete pre navrhovaný rozvoj obce v rozsahu metodiky spracovania ÚPN-O
- zosúladiť plánované zámery EUSTREAM a.s. s rozvojovými zámermi obce (neobmedzovať rozvoj obce východným smerom), tranzitný VTL plynovod zdokumentovať podľa schválenej projektovej dokumentácie

- prehodnotiť výkon a počet trafostaníc s dostatočnou rezervou výkonu pre plánované rozvojové lokality
- rezervovať plochy pre nové transformačné stanice a rezervovať koridory pre distribučné vedenia VN a NN, ich stavby začleniť do VPS
- navrhnúť pre nové lokality NN distribučnú sieť, v riešení je potrebné používať štandardy VSD a.s.
- dodržať ochranné pásma jestvujúcich vyhradených energetických zariadení (trafostaníc, VN vedení), dodržať bezpečné vzdialenosti energetických zariadení podľa STN.
- zahrnúť elektroenergetické rozvodné zariadenia ako verejnoprospešné stavby do záväzných častí a regulatívov ÚPN obce, rešpektovať ich ochranné pásma
- zdokumentovať jestvujúci stav VN siete a trafostanice
- zahrnúť do ÚPN-O navrhované úpravy distribučnej siete podľa podkladov VSD, a.s. Košice
- rešpektovať ochranné pásma existujúcich el. vedení a zariadení podľa Zákona 251/2012
- nové transformačné stanice (TS) umiestniť na verejne prístupné miesta s možnosťou trvalého prístupu, navrhovať ich čo najbližšie do centra predpokladaných odberov. Miesto osadenia nových TS musia zohľadňovať požiadavky na bezpečnosť distribúcie elektriny a kvalitu napätia
- zachovať a rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma (OP a BP) existujúcich plynárenských zariadení tak, ako tieto vyplývajú z ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov
- prípadnú plynifikáciu riešených území riešiť koncepcne v súlade s podmienkami, vyplývajúcimi zo všeobecne záväzných právnych predpisov a na základe podmienok a vyjadrení SPP-D, ako prevádzkovateľa siete
- rešpektovať existujúce trasy telekomunikačných sietí.

18. Požiadavky na tvorbu krajiny, ochranu prírody a ekostabilizačné opatrenia

Riešené územie patrí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k územia s 1. stupňom ochrany t.z. k územia, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana. V katastrálnom územia obce Pozdišovce sa nenachádzajú žiadne chránené územia národnej siete chránených území.

Do k.ú. Pozdišovce zasahuje **navrhované územia európskeho významu Pozdišovský chrbát (SKUEV0847), na zaradenie v rámci doplnku Územia európskeho významu – „c“ etapa** z dôvodu ochrany zachovania alebo zlepšenia stavu ochrany biotopov a druhov európskeho významu, ktoré sú predmetom jeho ochrany (fuzáč veľký, roháč obyčajný, Dubovo-hrabové lesy panónske, Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku).

Podľa Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Michalovce sa v k.ú. Pozdišovce nachádza:

Regionálne biocentrum Černiny RBc 11. Územia zahrňuje centrálnu časť Východoslovenskej pahorkatiny v oblasti Pozdišovského chrbáta, s dominantným výskytom dubovo-hrabových lesných porastov – biotop národného významu Ls2.1 – dubovohrabové lesy, ale i s výskytom teplomilných dubovo-cerových lesných porastov – biotop európskeho významu Ls3.4 – dubovo-cerové lesy, charakteristických pre nížiny a pohorkatiny Slovenska. Na južných svahoch zaznamenaný výskyt vzácných druhov fauny, najmä avifauny.

Genofondovo významná lokalita GL10 vodná nádrž pri Pozdišovciach. Umelá vodná nádrž, ktorá vznikla prehradením potoka Lipovec, SZ od obce (zaznamenaný výskyt chránených a ohrozených druhov fauny: kuvik plačlivý, ďateľ hnedkavý, pipiška chocholatá).

Krajinnoekologický plán obce Pozdišovce (9/2016) navrhuje vymedzenie nasledovných prvkov miestneho územného systému ekologickej stability (M – ÚSES):

Miestne biocentrá

Pozdišovský chrbát – východ MBc 1. Lesný porast sa nachádza vo východnej časti pahorkatiny Pozdišovský chrbát (mimo územia navrhovaného územia európskeho významu a regionálneho biocentra Černiny). Tvoria ho prevažne dúbavy a hrabové dúbavy. Spolu s dominantnými drevinami - dub letný, dub zimný a hrab - uplatňujú sa rôznym zastúpením osika, borovica lesná, agát a breza, v krovinnom podraze krušina jelšová, hloh, vtáci zob, pri redšom zápoji borievka obyčajná, trnka a ďalšie dreviny zasahujúce do porastov z lúčnych enkláv. Okrem základnej pôdoochrannej funkcie plní i biologickú funkciu. Je významným biotopom zvere a súčasne spolu so zvyškami lúk vytvára neurbanizované, estetický pôsobivé prírodné prostredie.

Rybník – MBc 2. Rybník bol vybudovaný v osemdesiatych rokoch 20. stor. na hornom toku potoka Lipovec ako hospodárske zariadenie – vodná nádrž (plocha cca 8 ha, hĺbka vody 8m pri výpuste). Je napájaný z lesných prameňov a potôčikov zvädzajúcich vodu z okolitých kopcov. Predstavuje hodnotný krajinársky priestor prirodzene nadväzujúci na lesný komplex Pozdišovský chrbát. V rybníku žije viacero druhov rýb – kapor, sumec, štika, úhor, zubáč, pleskáč vysoký, karas strieborný, karas obyčajný, plotica, červenica, bielička, lieň sliznatý, hrúzik a sumček americký. V prirodzenej skladbe brehového porastu dominujú exempláre druhov: vrbý (biela, krehká), jelša lepkavá, topole (čierny, biely), vo vyšších polohách duby (letný, mnohoplodý, zimný, javor poľný).

Lužný lesík Tovík – MBc 3. Rozprestiera sa na území mŕtveho ramena toku Duša v lokalite Pastovník, v časti Raj. V súčasnosti už len časť v minulosti vzácneho nížinného lesa s močiarnymi biotopmi má charakter lužného lesa. Močiarny biotop sa v súčasnosti zachoval už len na ploche cca 400m². Je zásobovaný vodou z vlastného prameňa. Z drevín tu rastú jelše, topole a vrbý. Z kvetenstva je tu bohato zastúpené hlavne záružlie. Lužný lesík Tovík je obľúbeným miestom vychádzok obyvateľov. Z dôvodu neudržiavania bývalých pasienkov nachádzajúcich sa v bezprostrednej blízkosti mŕtveho ramena toku Duša došlo k ich zarasteniu náletovými drevinami, ktoré v súčasnosti začínajú tvoriť sporadický ucelené plochy drevinnej zelene. Dané územie začína vytvárať trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Z tohto dôvodu bol tento priestor zahrnutý do miestneho biocentra.

Miestne biokoridory

Dolná Duša – MBk 1

Rieka Duša je vyše 40 kilometrov dlhým pravostranným prítokom Laborca, s ktorým tečie súbežne a do ktorého ústi na jeho dolnom toku. Keďže zlé odtokové pomery spôsobovali v minulosti časté záplavy, v prvej polovici šesťdesiatych rokov 20. stor. bola regulovaná. Duša je v súčasnosti umelo upravený vodný kanál. Od preložky Duše na strednom toku, severozápadne od Michaloviec (preložka niekedy označovaná ako Duša I.), je tok označovaný ako Dolná Duša. V severnej časti k.ú. Pozdišovciac bola teda Duša odklonená kanálom do Michalovského katastrálneho územia. Pôvodné koryto rieky Duša v Pozdišovciach je regulované (Dolná Duša). V k.ú. riešenej obce (časť Raj, pri lesíku Tovík) zostalo asi 1 km dlhé, doľava sa zatáčajúce mŕtve rameno rieky, miestami široké 15-20m. Brehové porasty z pohľadu krajinárskeho znásobujú hodnotu celého priestoru, prinášajú možnosti existencie ďalších na tento biotop viazaných živočíšnych druhov a optimalizujú podmienky existencie pôvodných druhov. Mŕtve rameno je prirodzene zarastené brehovou zeleňou, pričom umelý kanál v uvedenom úseku je bez sprievodnej zelene. Vo väzbe na vegetačný kryt a rozmanitosť rastlinných spoločenstiev v ich okolí vzrástla biodiverzita, potenciál a hodnota územia Dolnej Duše. Prírodným stabilizujúcim prvkom v danom prostredí je drevinný viacetážový porast. Brehové porasty sú tvorené v prevažnej miere porastom vrbý, topoľom, agátu, miestami, vtúsene jelša lepkavá. V podraze je zaznamenaný výskyt bazy čiernej, trnky, ruže šípovej. Je to zároveň významné refúgium zveri a vtáctva.

Bolky – MBk 2

Miestny biokoridor prechádza stredom veľkoblkových území s ornou pôdou. Je to nenahraditeľná migračná lokalita a útočisko drobnej poľovnej zvere s oddychovou a hniezdiacou funkciou vtáctva. V hornej stromovej etáži je biokoridor tvorený drevinami: duby (letný, mnohoplodý a zimný), javor poľný a mliečny, jaseň štíhly. V krovinej etáži: drieň obyčajný, svíb krvavý, druhy rodu hloh, trnka, šípka a iné.

Čistiny – MBk 3

Miestny biokoridor vznikol v minulosti výsadbou drevín vedľa cesty I. triedy Pozdišovce – Trhovište so zámerom vytvorenia prirodzenej bariéry proti prevládajúcemu severnému prúdeniu vzduchu na predmetnom úseku štátnej cesty (vetrolam). Tak vznikol pomerne široký pás drevín tiahnuci sa od konca obce Pozdišovce po pravej strane cesty v smere na Trhovište v dĺžke cca 1,5 km. Odstup od cesty je cca 50 m. Miestny biokoridor je zalesnený súvislým porastom s dominanciou dub letný a dub zimný, vtúsene - javor mliečny, jaseň štíhly. V podraze po okraji: slivka trnková, zob vtáčí, kalina obyčajná, drieň obyčajný, svíb krvavý a druhy rodu hloh.

Lipovec na Visloku – MBk 4

V severnej časti územia pod hrádzou rybníka v miestnej časti Na Visloku sa nachádza úvalina (priehlbina) s miestnym potokom Lipovec, ktorý ďalej preteká obcou a vlieva sa do rieky Duša. Východná časť úvaliny plynule

prechádza „Y“ údolím smerom k existujúcemu Ranču u Koša. Tento „Y“ biokoridor sprevádzajú pôvodné brehové porasty potoka Lipovec pomerne pestrej druhovej skladby (staré vrby, agát, hrab, jelša lepkavá, baza čierna a umelo vysadený topol) hustým širokým pásom spevňujúce svahy úvaliny. Súvislé pásy stromovej a krovinej zelene pozdĺž potoka plnia veľmi dôležitú pôdoochrannú funkciu, sú významným biotopom poľnej poľovnej zveri a vtáctva. Zároveň tvoria charakteristický prírodný prvok. Cez zastavané územie obce nemá Lipovec v súčasnosti charakter biokoridoru z dôvodu umelého regulovania toku a absencie zelene (okrem časti na Tichej ulici). Výsadbou brehových porastov stanovištne vhodnými drevinami v zastavanom území a revitalizáciou toku sa zlepši vodozádržná schopnosť, pôdoochranná a biologická funkcia a podporia sa migračné trasy pozdĺž Lipovca ako hydričkého biokoridoru s napojením na biokoridor Dolná Duša.

Charakter miestnych biokoridorov majú aj odvodňovacie kanály poľné cesty s brehovými porastmi. Odlesnená časť krajiny riešeného územia má týmto aspoň čiastočnú náhradu za v minulosti odstránenú celoplošne vysokú drevinnú zeleň. Stanovištne najvhodnejšími drevinami na výsadbu sú: pôvodné druhy topoľa, jelša lepkavá, jelša sivá, pôvodné druhy vrb s prímiesami bazy, černice.

Pri obecnom úrade sa nachádza pôvodne chránená lipa (ešte so štátnym znakom ČSSR). Iné chránené stromy sa v k.ú. Pozdišovce nenachádzajú. Zvyšok rozsiahleho historického parku pri kaštieli sa nachádza už len severne od neho a v centre pri obecnom úrade a g. k. chráme (lipy, javore, jasene, ktoré je potrebné zachovať).

V územnom pláne obce je potrebné

- Rešpektovať a vyznačiť navrhované územie európskeho významu Pozdišovský chrbát SKUEV0847 (zaradenie v rámci doplnku Územia európskeho významu – „c“ etapa)
- vo výkrese ochrany prírody a krajiny vyznačiť prvky ÚSES na všetkých hierarchických úrovniach vrátane miestnej úrovne, t. z. vypracovať kosť ekologické stability na miestnej úrovni v nadväznosti na regionálnu kosť ekologické stability
- prvky ÚSES na všetkých úrovniach je potrebné akceptovať ako záujmové územia ochrany prírody, ako územia s ekostabilizačnou funkciou a nezasahovať do nich takými aktivitami, ktorými by bola narušená ich funkcia
- minimalizovať zásahy do nivy vodných tokov
- pozdĺž vodných tokov zachovať disponibilné plochy pre doplnenie sprievodnej a brehovej vegetácie, predovšetkým mimo t. č. vyhradeného zastavaného územia
- navrhnúť ekostabilizačné opatrenia.

19. Požiadavky na ochranu životného prostredia a na hodnotenie predpokladaných vplyvov na ŽP

Kvalita ovzdušia sa odvíja od interných a externých zdrojov znečisťovania ovzdušia. V k. ú. obce sa nenachádzajú žiadne významné stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a taktiež tu nie je vymedzená oblasť riadenia kvality ovzdušia. Na priaznivú kvalitu ovzdušia vplyva plynofikácia obce. Za najvýznamnejší zdroj znečisťovania ovzdušia možno považovať najmä dopravu po ceste I. triedy č. 19, ktorá pretína obec, dopravu po ceste III. triedy do Laškoviec a po miestnych komunikáciách, lokálne vykurovacie systémy na tuhé palivá, suspenzia a resuspenzia častíc z nedostatočne čistených komunikácií, stavenísk a iných stavebných plôch, ktoré priamo vplývajú na úroveň znečistenia.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Hodnotenie stavu podzemných vôd sa vykonáva v zmysle § 4 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení zákona č. 384/2009 Z. z. Je založené na hodnotení ich chemického a kvantitatívneho stavu.

Zdrojom znečistenia vôd sú objekty bývalých štátnych hmotných rezerv (ŠHR) v severnej časti k.ú. obce v lese (znečistenie ropnými látkami – nádrže zásobníkov). Podrobnejšie v časti Environmentálne záťaž a kontaminácia. Podľa informácie OÚ Michalovce v súčasnej dobe prebieha monitoring drenážnych vôd spod zásobníkov ŠHR v Pozdišovciach spoločnosťou DEKONTA Slovensko, s.r.o.,

V zastavanom území obce sa nenachádza žiadny významný zdroj znečisťovania povrchových a podzemných vôd. Bodový zdroj znečisťovania (živočíšna výroba a dusíkaté hnojivá) predstavuje poľnohospodárske družstvo na Tichej ulici. Nebezpečenstvo z plošných zdrojov (poľnohospodárska činnosť) predstavuje zaťaženie vôd dusíkom

a fosforom. Nadbytok dusičnanov a fosforu vo vodných zdrojoch významne prispieva k eutrofizácii a k znehodnocovaniu povrchových a podzemných vôd.

Povrchové vody

Pre Východoslovenskú nížinu je typická vejárovitá riečna sieť. Rieky patria do povodia Bodrogu a do úmoria Čierneho mora. Riešené k.ú. Pozdišovce leží na pravom brehu rieky Laborec, ktorá preteká severojužným smerom cca 6 km východne. Laborec je tokom 4. radu, jeho celková dĺžka je 135,5 km a plocha povodia 4 522,7 km². Dlhodobý priemerný prietok Laborca v profile ústie je 55,67 m³.s⁻¹. Katastrálne územie obce Pozdišovce je odvodňované tokom Duša. Duša je umelo upravený vodný kanál, pravostranný prítok Laborca, s ktorým tečie súbežne a do ktorého ústí na jeho dolnom toku. Od preložky Duše na strednom toku, západne od Michaloviec (preložka niekedy označovaná ako Duša I.), je tok označovaný ako Dolná Duša. Duša je vodným tokom V. radu. Dosahuje celkovú dĺžku 41,1 km, zaberá povodie s veľkosťou 182,174 km² a priemerná lesnatosť povodia je cca 10 %. Stredom obce Pozdišovce preteká potok Lipovec, ktorý sa vlieva do riečky Duša. Nad obcou sa nachádza vodná nadrž – rybník, ktorá vznikla prehradením potoka Lipovec v jeho hornej časti.

Podľa Štatistického úradu SR (údaje k 31.12.2011) sú obyvatelia obce zásobovaní pitnou vodou z obecného vodovodu, prevádzkovateľom je Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Košice, závod Michalovce. Obec má vybudovanú kanalizáciu.

Podzemné vody

Michalovsko-sliepkovská kvartérna depresia je významným kolektorom podzemných vôd. V povodí Laborca v okolí Michaloviec majú fluvialne náplavy šírku až 13 km. Podzemné vody sú viazane na tzv. pozdišovské štrky, ktoré sú prekryté vrstvou hlin s mocnosťou 5-10 m. Výdatnosti vrtov sa pohybujú okolo 10-20 l/s, ojedinele až 70 l/s. Hladina podzemnej vody má napätý charakter, priame hydraulické prepojenie s povrchovým tokom je prerušene, nakoľko tento je zarezaný iba v hlinitých náplavoch. Charakter hydrogeologického rajónu je priaznivý pre zvodnenie a pre tvorbu zásob podzemných vôd. Zásoby sú však zraniteľne a čo sa týka kvality, v súčasnosti aj značne znehodnotene.

Podľa hydrogeologickej mapy záujmového územia sa pod obcou Pozdišovce a celým jej západným chotárom nachádzajú menšie zvodnenice s obmedzenými množstvami podzemných vôd miestneho významu, ktorých podložie tvoria lakustrinné štrky. Pod východným okrajom obce sa už vyskytujú priestorovo obmedzené, ale hydrogeologicky vysoko produktívne zvodnenice na podloží fluvialnych štrkov.

Východný chotár obce zasahuje nad rozsiahle a hydrogeologicky vysoko produktívne zvodnenice na podloží fluvialnych štrkov, ktoré siahajú od Lastomíra cez Krásnovce až po severozápadný okraj Michaloviec (zasahuje k.ú. Pozdišovce).

Posudzované územie je zaradené medzi najvýznamnejšie hydrogeologické rajóny na území VSN. Kvartérny kolektor Q 108 – Kvartér Laborca od Strážskeho po Stretavu predstavuje 902 l/s využiteľného množstva podzemných vôd (2001). Odbery podzemných vôd v roku 2001 predstavovali 161 l/s. Po obmedzení/zrušení chemickej výroby v Chemku Strážske sa zlepšila kvalita podzemných vôd.

Minerálne a termálne vody

Prirodzene vývery minerálnych a termálnych vôd sa v záujmovom území nevyskytujú. Územie zemplínskeho regiónu je však bohaté na geotermálne vody viazane na hlboké geologické štruktúry a ich objavy súvisia s prácami pri hľadaní ropy a plynu. Geologickým prieskumom bol zistený výskyt geotermálnych vôd prakticky v celej širšej oblasti Zemplínskej šíravy. Je tu predpoklad získať slabo mineralizované termálne vody s teplotou okolo 70°C a výdatnosťou do 10 l/s.

Environmentálne záťaž a kontaminácia

Podľa informácií z www.enviroportal.sk sa v Pozdišovciach nachádzajú nasledovné environmentálne záťaž: MI(008) – skládka KO (register A)
MI(009) – Terminál Slovnaft (register C), sanovaná záťaž
MI(1913) – Objekty bývalých štátnych hmotných rezerv (register B)

Pravdepodobné environmentálne záťaž a environmentálne záťaž môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu D. Štúra Bratislava (č.231-1907/2522/16 zo dňa 8.9.2016) sa v riešenom území nachádzajú dve opustené skládky bez prekrytia.

Podľa informácie OÚ Michalovce, OSZP z 19.9.2016 (list č. OU-MI-OSZP-2016/011860-2) celý areál Terminál Slovnaft a Objekty ŠHR patrí firme SLOVNAFT, a.s. Časť areálu v SV časti k.ú. Pozdišoviec, ktorá patrí spoločnosti SLOVNAFT, a.s., tvoria bývalé skladovacie priestory pre štátne hmotné rezervy, ostatná časť je terminál SLOVNAFT, a. s. Sanovaná bola južná, resp. juhovýchodná časť areálu, v ktorej sa nachádza aj samotný terminál SLOVNAFTU (samostatne zaradený v IS EZ). Horná časť areálu nachádzajúca sa v lese, vo svahu nad terminálom (severozápadná časť) nebola sanovaná. Z hľadiska životného prostredia je potrebná sanácia lokality ako celku, odstránenie všetkých starých pôvodných objektov bývalých štátnych hmotných rezerv. Existuje možnosť nebezpečenstva úrazov (neprikryté šachty, nádrže a pod.), v prípade zvýšenej hladiny podzemnej vody môže dôjsť k pretekaniu nádrží a úniku ropných látok, ktoré sú ako voľná fáza na hladine podzemnej vody v jednotlivých objektoch. Objekty štátnych hmotných rezerv v hornej časti areálu pozostávajú z: 5 veľkokapacitných nadzemných zásobníkov na motorové palivá (3 valcového typu a 2 kazetového typu – zásobníky č. 231 až 235), produktovodov medzi objektmi č. 231 až 235 a spodnou časťou areálu. *Priestor medzi 2 valcovými nádržami zásobníkov 233 a 234 je silno znečistený ropnými látkami, v betónoch medzi zásobníkmi je fáza ropných látok. Fáza ropných látok sa nachádza aj na hladine podzemnej vody zásobníka 235. Znečistenie sa môže šíriť do okolia - vyžaduje podrobnejší prieskum a odstránenie fázy na hladine podzemnej vody (www.enviroportal.sk, Polák, 2001).* Podľa informácie OÚ Michalovce v súčasnej dobe prebieha monitoring drenážnych vôd spod zásobníkov ŠHR v Pozdišovciach spoločnosťou DEKONTA Slovensko, s.r.o., na základe schváleného prevádzkového poriadku rozhodnutia Okresného úradu č. 2001/15485/ŽP-Bn zo dňa 20. 12. 2001. Výsledky monitoringu sú spolu s hodnotením pravidelne zasielané na OÚ Michalovce.

Zosuvy a radónové riziko

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu D. Štúra Bratislava (č.231-1907/2522/16 zo dňa 8.9.2016) v severnej časti k. ú. Pozdišovce sa nachádzajú plochy s potenciálnymi svahovými deformáciami - zosuvy (plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods. 4 písm. n) vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii). Zosuvy sa nachádzajú mimo zastavaného územia obce.

Predmetné územie spadá do nízkeho až stredného radónového rizika, ŠGDÚ eviduje dve referenčné plochy nízkeho radónového rizika (neviduje sa zvýšené radónové riziko eU nad 4 ppm). Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín

- V k. ú. obce sa podľa informácií Obvodného banského úradu (č. 1061-2490/2016 zo dňa 12.9.2016) nachádza:
- **určené chránené ložiskové územie (CHLÚ) Pozdišovce a dobývací priestor (DP) Pozdišovce**, ktorým sa zabezpečuje ochrana výhradného ložiska keramických ílov proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania (v západnej časti územia, CHLÚ zasahuje aj do zastavaného územia)
 - **určený dobývací priestor (DP) Pozdišovce „I“**, ktorým sa zabezpečuje ochrana výhradného ložiska zemného plynu a gazolínu proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania a jeho využívanie (v súčasnosti určený organizácii NAFTA, a.s., so sídlom Votrubova 1, 821 09 Bratislava)
Štátny geologický ústav D. Štúra Bratislava podľa svojho vyjadrenia (č.231-1907/2522/16 zo dňa 8.9.2016) v Pozdišovciach eviduje v západnej časti a na južnom okraji k.ú.:
 - **výhradné ložiská s určeným dobývacím priestorom** (č. 89 – Trhovište – Pozdišovce, zemný plyn, NAFTA, a.s. Bratislava; č. 25 – Trhovište – Pozdišovce, hzp - gazolín, NAFTA, a.s. Bratislava; č. 21 – Bánovce nad Ondavou, hzp - gazolín, NAFTA, a.s. Bratislava; č. 405 – Pozdišovce; keramické íly, LB MINERALS, a.s. Košice; č. 84 – Bánovce nad Ondavou, zemný plyn, NAFTA, a.s. Bratislava)
 - **chránené ložiskové územia** (č. 84 – Bánovce nad Ondavou, zemný plyn, NAFTA, a.s. Bratislava; č. 21 – Bánovce nad Ondavou, gazolín, NAFTA, a.s. Bratislava; č. 405 – keramické íly, LB MINERALS, a.s. Košice)
 - **prieskumné územie P14/03 Východoslovenská nížina**, horľavý zemný plyn, určené pre NAFTA, a.s. Bratislava, s platnosťou do 4.11.2019 (južný okraj k.ú.).

Protipovodňová ochrana

Vodné toky Dolná Duša, Pozdišovský potok- Lipovec a preložka Duše nemajú dostatočnú kapacitu na odvedenie

Q₁₀₀ ročnej veľkej vody. V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z. je vodný tok Duša zaradený v zozname vodohospodársky významných vodných tokov. Na tokoch, ktoré pretekajú k.ú. Pozdišovce nebolo zatiaľ v zmysle § 46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) orgánom štátnej vodnej správy vyhlásené inundačné územie. Do doby určenia inundačného územia sa vychádza z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami. Za dostupné podklady sa považujú informácie o zaplavenom území z minulých povodní. Obec nezaznamenala v posledných rokoch žiadne záplavy, nebola vymedzená pravdepodobná hranica územia ohrozeného povodňami (protipovodňovú ochranu zabezpečujú: odvedenie časti vodného toku Duše do Laborca a rybník nad obcou).

Hluk

Zo stacionárnych zdrojov hluku sa na území nenachádzajú žiadne ťažké prevádzky produkujúce hluk do širšieho okolia. Možno konštatovať, že na k.ú. obce nie sú evidované žiadne významné stacionárne zdroje hluku, problematickým sa javí len hluková záťaž pochádzajúca z mobilných zdrojov hluku, automobilovej dopravy hlavne pozdĺž cesty I. triedy. Pre obytné útvary stanovuje vyhláška MZ SSR MZ SR č. 549/2007 Zb. najvyššie prípustnú hodnotu ekvivalentnej hladiny hluku vo vonkajšom priestore pozdĺž základnej komunikačnej siete max. LAeq 60 dB(A). Táto hodnota hluku podľa výpočtu je dosiahnutá vo vzdialenosti 39 m od cesty I. triedy. Vzhľadom na zasiahnutie veľkej časti rodinnej zástavby nadmerným hlukom (Hlavná ulica) je nevyhnutné podporiť a urýchliť realizáciu výstavby diaľnice D1 mimo zastavané územie obce.

Odpady

Štátny geologický ústav D. Štúra Bratislava podľa svojho vyjadrenia (č.231-1907/2522/16 zo dňa 8.9.2016) v k.ú. Pozdišovce eviduje dve opustené skládky bez prekrytia (nelegálne).

Obec má schválený Program odpadového hospodárstva na roky 2011 – 2015. Zber a vývoz triedeného odpadu zabezpečuje aj v súčasnosti v spolupráci s TaZS Michalovce. Zber triedeného odpadu sa realizuje 1x mesačne podľa časového harmonogramu zverejneného na internetovej stránke obce. V smernej časti POH obec plánovala s výstavbou kompostárne a zberný dvor, bez určenia presnej lokalizácie.

V návrhu ÚPN je potrebné zdokumentovať a rešpektovať ochranné pásma

Ochranné pásma

- cintorín – 50 m od hranice pozemku pohrebiska
- kultúrna pamiatka (bezprostredné okolie) – 10m od obvodového plášťa stavby
- diaľnica D1 – mimo zastavaného územia 100 m od osi príľahlého jazdného pásu na každú stranu
- cesta I. triedy – 50 m od osi príľahlého jazdného pásu mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce
- cesta III. triedy – 20 m od osi príľahlého jazdného pásu mimo sídelného útvaru obce ohraničeného dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce
- 60m od osi železničnej trate
- ochranné pásmo lesa - do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku
- 1,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a prípadnej verejnej kanalizácie do priemeru 500 mm od vonkajšieho pôdorysného kraja potrubia na obidve strany
- 2,5 m pásmo ochrany verejného vodovodu a prípadnej verejnej kanalizácie nad 500 mm od vonkajšieho pôdorysného kraja potrubia na obidve strany
- 10 m široký nezastavaný manipulačný pás pozdĺž brehov toku Duša
- 5 m široký nezastavaný manipulačný pás pozdĺž brehov drobných vodných tokov
- 5 m od brehovej čiary odvodňovacích kanálov
- 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane
- 4 m pre plynovody a plynovodné prípojky o menovitej svetlosti do 200 mm
- 7 m pre technologické objekty (regulačné stanice)
- 10 m pri STL plynovodoch a prípojkách na voľnom priestranstve a v nezastavanom území
- VTL plynovod (Poľsko – Slovensko) DN 1000 – 50 m ochranné pásmo a 200 m bezpečnostné pásmo (BP)
- VTL DN 100, PN4 MPa, DN 200, PN 2,5 MPa a PN 4MPa – 20m BP na každú stranu osi plynovodu
- 0,5 – 1,0 m od osi na každú stranu telekomunikačnej siete a diaľkového kábla

Z hľadiska ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľov je v územnom pláne obce potrebné

- riešiť problematiku zásobovania pitnou vodou novej výstavby pre navrhované obdobie v súvislosti s predpokladaným nárastom počtu obyvateľov
- riešiť problematiku splaškových vôd
- rešpektovať trasy plynovodov a elektrické vedenia
- rešpektovať všetky relevantné ochranné pásma a bezpečnostné pásma a riziká z nich vyplývajúce
- rešpektovať výhradné ložiská s určeným dobývacím priestorom, chránené ložiskové územia a prieskumné územie
- likvidovať starú environmentálnu záťaž (nesanovanú časť areálu SLOVNAFT) a ďalšie záťaže
- rešpektovať zosuvné územia
- bytovú výstavbu navrhnuť tak, aby nebola ovplyvňovaná hlukom a zápachom z výrobných prevádzok
- pozdĺž cestných komunikácií realizovať opatrenia na zníženie hlučnosti a koncentrácie aerosólov z dopravy, napr. výsadnou vhodnej zelene
- v prípade umiestnenia výrobných prevádzok musí byť vykonané hodnotenie dopadov na verejné zdravie
- minimalizovať zdravotné riziká v obytnom území z hľadiska hluku a znečistenia ovzdušia (budúca diaľnica)
- obnoviť a rozšíriť výsadbu zelene na území obce (revitalizovať verejnú zeleň, realizovať výsadbu izolačnej a sprievodnej zelene)
- vytvoriť vhodné podmienky pre krátkodobú rekreáciu, s možnosťou pohybových a športových činností v lokalite Na Rybníku
- vypracovať kapitolu odpadové hospodárstvo podľa súčasne platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve, v súlade s hierarchiou a cieľmi odpadového hospodárstva podľa §3 zákona NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších právnych predpisov, a tiež v súlade s Programom odpadového hospodárstva Košického kraja
- navrhnuť plochu pre zberný dvor a obecné kompostovisko
- zohľadniť evidované skládky odpadov
- zabezpečiť ochranu výhradných ložísk proti znemožneniu alebo sťaženiu ich dobývania a podľa § 17 ods. 5 a § 26 ods. 3 banského zákona a vyznačiť hranice chránených ložiskových území, dobývacích priestorov a prieskumných území v územnoplánovacej dokumentácii
- v blízkosti chránených ložiskových území a dobývacích priestorov nevyužívať na obytné, prípadne rekreačné účely
- v textovej a grafickej časti územnoplánovacej dokumentácie zohľadniť výsledky geologických prác inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe Atlas máp stability svahov v SR
- vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia
- vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom environmentálnej záťaže s vysokou prioritou riešenia je potrebné posúdiť a overiť geologickým prieskumom životného prostredia

Požiadavky na hodnotenie predpokladaných vplyvov na životné prostredie

OÚ Michalovce, OSZP určil rozhodnutím č. OU-MI-OSZP/2016/011985-26 zo dňa 14.10.2016, že sa ÚPN obce Pozdišovce nebude posudzovať ako strategický dokument. Posudzovať sa budú následne konkrétne činnosti v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (podľa Zoznamu navrhovaných činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie - príloha č. 8 k zákonu).

20. Požiadavky na ochranu poľnohospodárskej pôdy (PP) a lesných pozemkov (LP)

Poľnohospodárska pôda

Z celkovej plochy katastrálneho územia obce Pozdišovce 1804,90 ha zaberá orná pôda 698,67 ha, plocha viníc 34,48 ha (v súčasnosti zanedbané hlavne v sev. časti k.ú.), plocha záhrad 42,32 ha, plocha ovocných sádov 1,08 ha (staré sady sú zanedbané v sev. časti k.ú.), plocha trvalých trávnatých porastov 189,89 ha, plocha lesov 676,56 ha, plocha vodných plôch 10,63 ha, plocha zastavaného územia 43,26 ha, ostatná plocha 187,82 ha.

V riešenom území sa nachádza orná pôda veľkobloková so segetálnou vegetáciou, ktorá je počas dlhého obdobia bez vegetačného krytu. Z toho vyplýva aj náchylnosť na eróziu, najmä veternú, ktorá je zvlášť výrazná na severe a severozápade územia.

Z pôdných typov sa v k. ú. obce nachádzajú fluvizeme glejové stredné a ťažké, sprievodné gleje; z veľmi ťažkých aluviálnych sedimentov, fluvizeme kultizemné, sprievodné fluvizeme glejové, modálne a kultizemné ľahké; z nekarbonátových aluviálnych sedimentov, podzoly modálne, sprievodné litozeme a rankre; zo zvetralín kremencov a z terciérnych sedimentov s výrazným zastúpením kremenného skeletu, pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé, zo sprašových hĺn a svahovín.

Podľa **skupín BPEJ** (bonitovaná pôdno-ekologická jednotka - klasifikačný a identifikačný údaj vyjadrujúci kvalitu a hodnotu produkčno-ekologického potenciálu poľnohospodárskej pôdy na danom stanovišti) a podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP – prílohy č. 2 sa v k. ú. obce Pozdišovce (kód k. ú. 849 103) nachádzajú nasledovné najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy podľa kódu BPEJ: 0306 002, 0306 005, 0311 002, 0312 003, 0348 002 a 0348 202. Podľa prílohy č. 2 k Vyhláške č. 350/2009 Z. z., ktorou sa vykonávajú ustanovenia o vinohradníctve a vinárstve, radí sa obec do Východoslovenskej vinohradníckej oblasti, Michalovský región, na základe čoho je pri spracovaní návrhu ÚPN obce potrebné prihliadať vinohradnícke plochy, ktoré sú evidované vo vinohradníckom registri (vedie ÚKSUP Bratislava).

V katastrálnom území sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia (závlahové stavby a príjazdová cesta), ktoré je potrebné rešpektovať podľa požiadaviek Hydromeliorácií, š.p. a odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom. V k.ú. obce sa nachádzajú vinice a ovocné sady (zanedbané v severnej časti).

V územnom pláne obce je potrebné

- pri návrhoch nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy rešpektovať zásadu chrániť najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy, ktoré sú zaradené podľa kódov bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) uvedených v prílohe č. 2 Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy a vinice
- pri navrhovaní lokalít na záber PP využívať predovšetkým voľné kapacity v hraniciach zastavaného územia, nevyužívané prieluky, prípadne lokality, nadväzujúce bezprostredne na hranicu súčasne zastavaného územia
- do záberu navrhovať kvalitatívne menej hodnotnú poľnohospodársku pôdu v nevyhnutnom rozsahu, podľa aktuálnej potreby v súvislosti s predpokladaným demografickým rozvojom
- lokality navrhovať tak, aby nedošlo k narušeniu ucelenosti honov, vytváraniu častí nevhodných pre poľnohospodárske obrábanie, prípadne obmedzeniu prístupu poľnohospodárskym mechanizmom
- požiadavky na zmenu funkčného využitia PP navrhovať len v rámci platnosti návrhu ÚPN
- pri vyhodnotení záberu PP vyhodnocovať v textovej, tabuľkovej a grafickej časti požiadavky na zmenu funkčného využitia len v rámci návrhu ÚPN-O
- lokality navrhované ako územné rezervy nezahŕňať do tabuľkovej a grafickej časti vyhodnotenia záberov poľnohospodárskej pôdy, v grafickej časti farebne rozlíšiť od plôch navrhovaných na záber pre navrhované obdobie platnosti ÚPN-O
- rešpektovať hranice k. ú., hranicu zastavaného územia obce so stavom k 1.1.1990 v okrese Michalovce ako záväzný údaj katastra, ktorú nie je možné meniť na základe návrhu rozšírenia územia vhodného na zastavanosť v ÚPN obce
- rešpektovať hydromelioračné stavby (záujmové územie závlah, závlahové stavby, závlahovú čerpaciu stanicu a podzemné závlahové potrubie, drenáže a odvodňovanie kanály (vrátane ochranného pásma min. 5 m od brehovej čiary kanálov)
- rešpektovať príjazdovú cestu, ktorá vedie k závlahovej čerpacej stanici ČS (ev. č. 5405 184 001) mimo záujmového územia závlahy
- prihliadať na vinice a vinohradnícke plochy, ktoré sú evidované vo vinohradníckom registri
- uvažovať s revitalizáciou viníc
- vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných návrhov na PP spracovať v zmysle § 5 Vyhlášky MP SR č. 508/2004, ktorou sa vykonáva § 27 zákona o ochrane a využívaní PP v platnom znení,
- v návrhu vyhodnotiť potenciál riešeného územia, plochy meliorované (závlahy a odvodnenia), kontaminované, postihnuté degradáciou, dobývacie priestory, evidované vinohradnícke plochy, druhy pozemkov podľa registra „C“ katastra nehnuteľností, BPEJ – 7 miestnym kódom, plochy PP osobitne chránenej PP podľa kódov BPEJ, hranice k. ú., hranice zastavaného územia vytýčeného lomovými bodmi, ktoré boli premietnuté do odtlačkov katastrálnych máp k 1. januáru 1990.

Lesné pozemky

Z celkovej plochy katastrálneho územia obce Pozdišovce 1804,90 ha zaberá plocha lesov 676,56 ha. Sú zaradené do kategórie hospodárskych lesov. V časti lesa sa nachádzajú objekty bývalých štátnych hmotných rezerv – environmentálna záťaž (zatiaľ nesanovaná). Ide o zásobníky na motorové palivá, neprikryté šachty, nádrže a pod.

V územnom pláne obce je potrebné

- uvažovať s likvidáciou environmentálnych záťaží v lese
- navrhnúť zmenu kategorizácie časti hospodárskeho lesa na les osobitného určenia
- navrhnúť v rámci lesa osobitného určenia cyklotrasy, bežecké trasy a na okraji lesa ihriská (minigolf, lanové dráhy, workout a pod.),
- navrhnúť plochu pre zvernicu (len na lesných pozemkoch, ktoré nie sú v obhospodarovaní Lesov SR, št. podnik B. Bystrica) a uvažovať aj so zrubovými prevádzkovými budovami
- uvažovať v lese so zachytávaním vody pre zver (zemníky)
- zdokumentovať polohu existujúcej poľovníckej chaty

21. Požiadavky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

V územnom pláne obce je potrebné

- uvažovať s návrhom nového funkčného využitia areálu bývalých vojenských kasární
- rešpektovať požiadavky orgánov civilnej ochrany obyvateľstva a požiarnej ochrany
- riešiť ochranu obyvateľstva v rozsahu metodiky spracovania ÚPN-O
- navrhnúť opatrenia na ochranu pred povodňami.

22. Požiadavky na vymedzenie území, ktoré je potrebné riešiť v územnom pláne zóny

V územnom pláne obce je potrebné určiť územia, ktoré je potrebné podrobnejšie riešiť v ÚPN zóny (lokality s rozsiahlejšou výstavbou – obytné, rekreačné, prípadne výrobné plochy, kde spôsob parcelácie pozemkov vyžaduje sceľovanie alebo delenie parcel a kde ÚPN-Z nahradí následné územné konanie).

23. Požiadavky na určenie regulatívov funkčného a priestorového usporiadania územia obce

V Návrhu územného plánu obce je potrebné vypracovať záväznú časť, ktorá bude obsahovať zásady a regulatívy v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii (§ 12 ods. 6):

- zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia všetkých plôch na území obce, vrátane nezastavaných a nevyužívaných plôch v zastavanom území
- určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok využitia územia
- zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia
- zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia
- zachovania kultúromohistorických a prírodných hodnôt
- zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie
- vymedziť zastavané územie obce
- vymedziť ochranné pásma a chránené územia podľa osobitných predpisov
- vymedziť plochy pre verejnoprospešné stavby na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu
- určiť časti územia, pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny.

Zároveň je potrebné spracovať zoznam verejnoprospešných stavieb a schému záväzných častí.

24. Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby je potrebné vymedziť v územnom pláne v zmysle § 108 ods. 2 platného stavebného zákona, pričom v záväznej časti územno-plánovacej dokumentácie je potrebné uviesť zoznam všetkých verejnoprospešných stavieb a plochy pre verejnoprospešné stavby (ustanovenie §108 ods. 2 stavebného zákona upravuje predmet a účely vyvlastnenia, prípadne obmedzenie vlastníckeho práva vo verejnom záujme, okrem iného aj verejnoprospešných stavieb podľa schválenej územnoplánovacej dokumentácie).

25. Požiadavky na obsah, rozsah a úpravu dokumentácie návrhu ÚPN obce

Pri spracovaní Územného plánu obce Pozdišovce rešpektovať platnú legislatívu a dokumentáciu spracovať v zmysle vyhlášky MŽP SR číslo 55/2001 o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Textová časť bude obsahovať:

- a) sprievodnú správu (text, tabuľky)
- b) záväznú časť so schémou záväzných častí a verejnoprospešných stavieb
- c) vyhodnotenie perspektívneho použitia PP a LP pre nepoľnohospodárske účely
- d) dokladovú časť

Grafická časť bude obsahovať:

1. Výkres širších vzťahov (záujmové územie) v mierke 1 : 50 000
2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia kat. územia obce vrátane ochrany prírody a krajiny a prvkov ÚSES v mierke 1 : 10 000
3. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia zastavaného územia obce a navrhovaných rozvojových plôch, s vyznačením verejnoprospešných stavieb v mierke 1 : 5 000
4. Výkres dopravného riešenia v mierke 1 : 5 000
5. Výkres verejného technického vybavenia územia (voda - kanál) v mierke 1 : 5 000
6. Výkres verejného technického vybavenia územia (energetika) v mierke 1 : 5 000
7. Výkres perspektívneho využitia PP a LP na nepoľnohospodárske účely v mierke 1 : 5 000.

Textovú a grafickú dokumentáciu vypracovať:

- 3x kompletnú dokumentáciu
(pre Okresný úrad Košice – odbor výstavby a bytovej politiky, príslušný stavebný úrad a Obec Pozdišovce).
- 2x samostatnú dokumentáciu vyhodnotenia dôsledkov stavebných a iných návrhov na PP a LP (grafická, tabuľková a textová časť), a to
1x pre OÚ Košice - odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva k udeleniu súhlasu podľa § 13 zákona o ochrane a využívaní PP a 1x pre Okresný úrad Michalovce - pozemkový a lesný odbor, pre potreby následných konaní podľa § 17 cit. zákona.

Dokumentáciu odovzdať obstarávateľovi v tlačenej forme a na CD v zmluvne dohodnutom termíne.

*Spracovateľom ÚPD je Ing. arch. Anna Soročinová a kolektív, Rázusova 6, 071 01 Michalovce
Odborne spôsobilá osoba v zmysle § 2a) stavebného zákona: Ing. arch. Jozef Macko, reg. č. 328*